

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มกราคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

341.206
จุ ๖ ๔ ๘๑
๑.3

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มกราคม 2547

๒ 238737

27 ก.พ. 2547

นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์. (2547). ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ : อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการงบประมาณ ด้านการเก็บ-รักษาเงิน ด้านการบัญชีและด้านการตรวจสอบภายใน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปรเพศ ขนาดของ สถานศึกษา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน ตลอดจนรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบค่าที(t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(One-Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้เปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผู้บริหารที่สังกัดขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหาร การเงินในสถานศึกษา โดยรวมและด้านการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินและด้านการบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

3. ผู้บริหารที่เคยและไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวม ด้านการบัญชีและด้านการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการงบประมาณและการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้บริหารที่มีเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

OPINIONS OF ADMINISTRATORS TOWARD FINANCE IN SECONDARY SCHOOLS
IN THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, PHETCHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
MISS JUTAMAD PUMSAWAT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Educational degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

for the Master of Educational degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

January 2004

Jutamad Pumsawat. (2004). *Opinions of Administrators in Finance in Secondary Schools the Department of General Education, Phetchaburi Province*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Mr. Sittakorn Choosup.

The purposes of this research were to study the opinions of administrators in finance in Secondary Schools in the Department of Phetchaburi Province in four aspects : budgeting, financial controlling, accounting and internal auditing, and to compare the opinions of administrators in Finance in Secondary Schools in the Department of General Education, Phetchaburi Province, classified by sex, school size, work experience and additional experience in finance, including problems and suggestions.

The samples used in this research were 75 administrators in secondary schools in the Department of Phetchaburi Province. The instrument used for collecting data was questionnaire. Statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and least significant difference in case of difference statistics.

The findings of this research were:

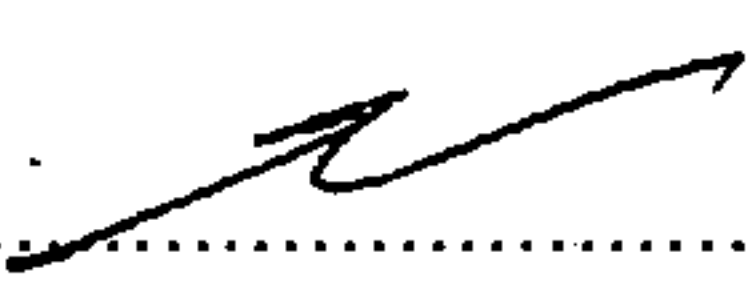
1. The administrators having their opinions on finance in secondary schools in overall and in each aspect were at high level.
2. The administrators in different sizes of schools having their opinions on finance and internal auditing in overall were no statistically significant difference, while budgeting, financial controlling, and accounting were statistically significant difference at .01 and .05 levels respectively.

3. The administrators with and without additional experience in finance had opinions on financial administration accounting, and internal auditing in overall no statistically significant difference, while budgeting and financial controlling were statistically significant difference at .05 level.

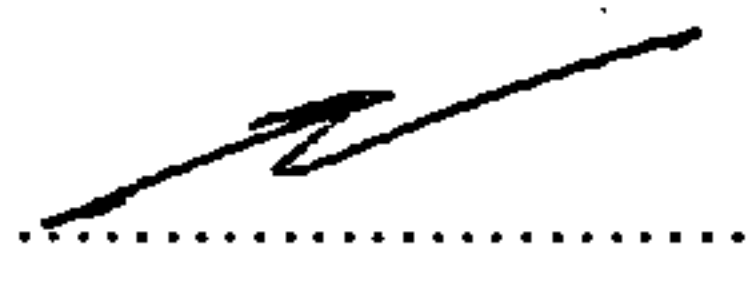
4. There was no statistically significant difference in overall and in each aspect of the administrators of different sex and different work experiences.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

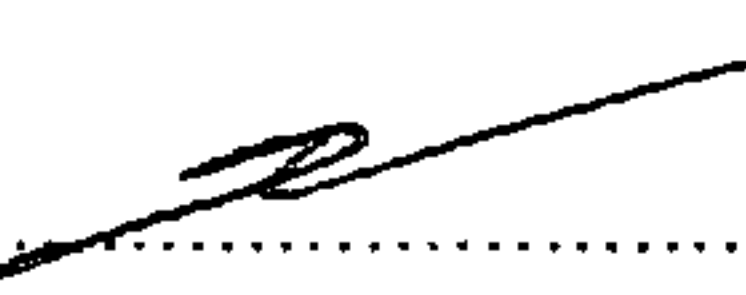
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ สนิฐานุการ ชูทรัพย์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ สนิฐานุการ ชูทรัพย์)

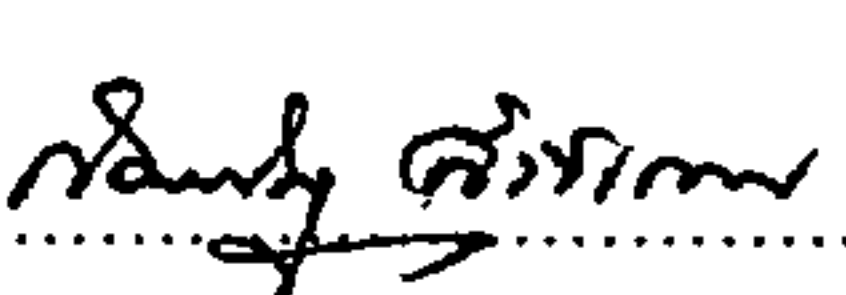
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ สนิฐานุการ ชูทรัพย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ ๒1 เดือน มกราคม

พ.ศ. 254๗

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากความกรุณาของอาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจน เสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ คณะกรรมการสอบปากเปล่าและคณาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่กรุณาให้การอบรม สั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้วิจัย อีกทั้งได้ให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สมาน สรรพคุณ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ที่ประสานงานจนเกิดโครงการความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรีทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทดลองใช้(Try out) เครื่องมือ

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดา มารดา บุรพจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางที่ดีและมีคุณค่าตลอดจน ประสาทวิทยาการความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า 3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 3
	ประชากรกลุ่มเป้าหมาย 3
	ตัวแปรที่ศึกษา..... 3
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 5
	กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า 7
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า..... 8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 9
	การบริหารการเงินของรัฐบาล 9
	หลักการบริหารการเงินในสถานศึกษา..... 21
	หลักการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 25
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 35
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 39
	ประชากรกลุ่มเป้าหมาย..... 39
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 39
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 41
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล 41
	สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 42
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 45
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 45
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 47

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	67
ความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	67
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	70
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก	84
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	112

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ขนาดของ สถานศึกษา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพใน การเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน.....	48
2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน 49	49
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ 50	50
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน โดยรวมและรายข้อ..... 52	52
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบัญชี โดยรวมและรายข้อ..... 53	53
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายข้อ 55	55
7	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ..... 58	58
8	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา..... 59	59
9	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร การเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการงบประมาณ โดยวิธีของ LSD จำแนกขนาดของสถานศึกษา..... 60	60

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง

หน้า

10 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร การเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน โดยวิธีของ LSD จำแนกขนาดของสถานศึกษา	61
11 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร การเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบัญชี โดยวิธีของ LSD จำแนกขนาดของสถานศึกษา	62
12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	63
13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้ เรื่องการเงิน	64
14 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี.....	65

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐบาลของแต่ละประเทศต่างมีวัตถุประสงค์หลักที่เหมือนกันประการหนึ่ง คือ มีหน้าที่ในการให้บริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ และอำนวยความสะดวกสูงสุดแก่สังคมส่วนรวม เพื่อยกระดับสวัสดิการสังคม และมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น เช่น การให้บริการทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุขและสาธารณสุขการ การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร เป็นต้น ซึ่งรัฐบาลจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก จึงต้องหาเงินมาเพื่อใช้จ่าย ที่มาของเงินส่วนใหญ่ก็คือ การจัดเก็บภาษีอากรจากประชาชน ถ้าไม่พอก็อาจจะต้องกู้ยืมจากแหล่งเงินทั้งภายในประเทศและจากภายนอกประเทศด้วย ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องจัดให้มีการบริหารการเงินแผ่นดินที่ดี อันเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งในการบริหารประเทศ ซึ่งการบริหารการเงินเป็นเรื่องกว้างที่ต้องครอบคลุมหลายสาขา เช่น การงบประมาณ การบริหารภาษีอากร การรับ-จ่าย และการเก็บรักษาเงิน การบัญชีและการตรวจสอบ เป็นต้น (นำภา หน่อสุวรรณ. 2533:1)

การบริหารงานการเงินในสถานศึกษาเป็นภาระกิจสำคัญยิ่งในการบริหารสถานศึกษา ระเบียบ ขอบบังคับ ที่ก่อให้เกิดความคล่องตัว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรเงิน ซึ่งงานบริหารการเงิน เป็นงานที่มีส่วนช่วยให้การสนับสนุนให้งานด้านอื่น ๆ ดำเนินไปด้วยดี ไม่ติดขัด ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องเอาใจใส่ในงานด้านนี้ไม่ยิ่งหย่อนกว่างานด้านอื่น ดังที่ ชารี มณีศรี (2524:38) กล่าวไว้ว่า โดยวัตถุประสงค์ของงานธุรการ เป็นงานที่สนับสนุนงานด้านการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลกำไรด้านธุรกิจ อาจส่งผลให้เห็นแก่ผู้ลงทุนเป็นรายปี รายเดือน แต่ผลกำไรทางการศึกษาจะเห็นผลได้ อย่างน้อยต้องใช้เวลาหนึ่งปีการศึกษา และการบริหารงานธุรการที่ดีในโรงเรียน จะทำให้บรรลุดังกล่าวได้เร็วยิ่งขึ้นเช่นเดียวกับที่ พันธ์ หันนาคินทร์ (2529 : 328) ได้ให้ความเห็นว่า งานธุรการเป็นงานที่ให้บริการแก่สายการสอนและฝ่ายบริการนักเรียน และถ้ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นก็จะเป็นที่ประจักษ์ชัดกว่างานด้านการสอน ดังนั้นการบริหารการเงินจะส่งผลให้สถานศึกษาได้มาซึ่งวัสดุ อุปกรณ์และเงินเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินเดือน จึงจำเป็นต้องมีการวางแผน เพื่อให้ได้มาซึ่งเงิน และวัสดุอุปกรณ์มาใช้ เมื่อได้มาแล้วก็ต้องดำเนินการตามแผน ตามระเบียบ ตลอดจนการเก็บรักษา และการใช้จ่ายให้ถูกต้องตามระเบียบ ชารี มณีศรี (2527 : 63) กล่าวว่า การบริหารด้านการเงินเป็นการบริหารที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และมีกรอบจำกัด มากกว่าการบริหารงานด้านอื่น ทั้งนี้เพราะการเงิน ต้องอิง

อาศัยกฎ ระเบียบ ข้อบังคับการบริหารการเงิน ซึ่งอยู่นอกกรอบยอมเสี่ยงอันตรายสำหรับผู้บริหาร อย่างยิ่ง นอกจากนั้น อุทัย ธรรมเดโช(2526 : 62) กล่าวว่า การบริหารงานธุรการและการเงิน จะต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ การเงินจะต้องปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัดบกพร่องด้านอื่นพอจะแก้ไขได้แต่บกพร่องเรื่องการเงิน ปรากฏชัด แก้ไขได้ยาก ดังปรากฏในรายงานประจำปีของ สำนักคณะกรรมการข้าราชการครูเรื่องการบริหารงานบุคคล ได้รวบรวมกรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี ไว้เป็นตัวอย่าง กรณีที่ข้าราชการครูมีการทุจริต โดยการนำเอาเงินของราชการไปใช้ส่วนตัว แม้ว่าภายหลังจะได้นำเงินส่วนนั้น มาชดเชยคืนแก่ทางราชการเต็มจำนวนก็ตาม แต่ก็ยังต้องรับโทษถึงขั้นลดขั้นเงินเดือน (2535 : 97-98) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับการเงิน โดยแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ เงินงบประมาณ และ เงินนอกงบประมาณ (นันทา หน่อสุวรรณ. 2533 : 15) และไม่ว่าจะเป็นเงินงบประมาณ หรือ เงินนอกงบประมาณ ต่างมีข้อปฏิบัติที่ผู้บริหารควรทราบ ในลักษณะคล้ายคลึงกันอยู่ 5 ประการ (ซารี มณีสรี. 2527 : 64) คือ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการรายงานและตรวจสอบ

เมื่อได้พิจารณาถึงองค์ประกอบในการบริหารการเงินดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่า งานบริหารการเงิน เป็นงานที่มีความสำคัญและต้องได้รับการเอาใจใส่จากผู้บริหาร ดังที่ พันธ์ หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึง งานธุรการและการเงินว่า เป็นหน่วยบริการให้แก่ฝ่ายบริการนักเรียน และยังสนับสนุนงานด้านอื่น ๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี ไม่ติดขัด ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเอาใจใส่ในงานด้านนี้ ไม่ยิ่งหย่อนกว่างานด้านอื่น (พันธ์ หันนาคินทร์. 2529 : 237)

จากผลการตรวจสอบภายในของหน่วยงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. 2545 : 1-8) สรุปว่า ปัญหาด้านการเงินที่พบได้แก่ การรับเงินโดยไม่ออกใบเสร็จรับเงิน การรับเงินแล้วไม่บันทึกรายการในสมุดเงินสด การนำเงินส่งเกินหรือขาดบัญชี การยกเลิกใบเสร็จรับเงินโดยไม่มีฉบับตัวจริงแนบไว้ และไม่จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน ส่วนปัญหาด้านบุคลากร ฝ่ายการเงิน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจพบว่า เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ไม่มีความรู้เรื่องการเงินมาโดยเฉพาะ แต่เป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน(อ้างอิงโดย ภาวิณี กันต์สุข. 2534 : 3)

จากข้อเท็จจริงของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่กล่าวข้างต้นนั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้น และยังไม่มีผู้ใดศึกษา ถึงเรื่องสภาพทางด้านการบริหารทางการเงินของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านนี้โดยเฉพาะ เพื่อที่จะได้ทราบความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขบริหารงานการเงินของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเก็บรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร นำผลการศึกษาเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน ตลอดจนผู้ที่ต้องการศึกษาจะได้ นำข้อมูลที่ได้มาประกอบการพิจารณาในการปรับปรุงการบริหารงานด้านการเงินให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข วิธีการปฏิบัติในด้านการบริหารการเงิน เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัว ในการบริหารงาน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ช่วยให้ทราบถึงขอบข่ายของงานที่ถูกต้อง ในด้านการเงินของสถานศึกษา ในสังกัด สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเอาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานการเงินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา เฉพาะจังหวัดเพชรบุรี

2. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา เฉพาะจังหวัดเพชรบุรี ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 ด้านการงบประมาณ
- 2.2 ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน
- 2.3 ด้านการบัญชี
- 2.4 ด้านการตรวจสอบภายใน

3. ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2546 เฉพาะจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 15 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 75 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน
 - 3.2 ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารจากโรงเรียนขนาดกลาง 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน
 - 3.3 ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารจากโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน จำนวน 15 คน
- รวมทั้งสิ้น 75 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาศึกษาค้นคว้า

4.1 ตัวแปรอิสระ จำแนกเป็น

4.1.1 เพศ

4.1.1.1 ชาย

4.1.1.2 หญิง

4.1.2 ของสถานศึกษา

4.1.2.1 สถานศึกษาขนาดใหญ่

4.1.2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง

4.1.2.3 สถานศึกษาขนาดเล็ก

4.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

4.1.3.1 น้อยกว่า 10 ปี

4.1.3.2 10 - 20 ปี

4.1.3.3 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

4.1.4 ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน

4.1.4.1 เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเงิน

4.1.4.2 ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเงิน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา ในด้าน ดังต่อไปนี้

4.2.1 ด้านการงบประมาณ

4.2.2 ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน

4.2.3 ด้านการบัญชี

4.2.4 การตรวจสอบภายใน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกหรือความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อการบริหารการเงินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางด้านการเงินของสถานศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานจริงอยู่ในปัจจุบัน ใน 4 ด้านดังนี้

1.1 ด้านการงบประมาณ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกหรือความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อการบริหารการเงินในการปฏิบัติงานทางด้านการเงินของสถานศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานจริงอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับด้านการงบประมาณ ได้แก่ การจัดทำแผนแผนกลยุทธ์และกรอบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง และแผนปฏิบัติงานที่ต้องแสดงรายละเอียดผลผลิตและหรือกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายให้บริการของกระทรวงและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐบาลที่กำหนดในรอบปีงบประมาณ เป็นการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ

1.2 ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกหรือความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อการบริหารการเงินในการปฏิบัติงานทางด้านการเงินของสถานศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานจริงอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ได้แก่ การบริหารเงินที่ได้รับจากเงินงบประมาณ ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2545 การใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2545 ความคล่องตัวในการบริหารจัดการ การปฏิบัติตามระเบียบวิธีการใช้จ่ายเงินเป็นไปอย่างชัดเจนและเหมาะสม ด้วยการสรุปและประเมินผลการใช้เงินของสถานศึกษา

1.3 ด้านการบัญชี หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกหรือความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อการบริหารการเงินในการปฏิบัติงานทางด้านการเงินของสถานศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานจริงอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับด้านการบัญชี ได้แก่ การบันทึก การรับจ่าย การปรับปรุงบัญชีมี

ความเป็นปัจจุบัน มีมาตรฐาน และกระทำอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงความสำคัญของข้อมูลทางการบัญชี

1.4 ด้านการตรวจสอบภายใน หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกหรือความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อการบริหารการเงินในการปฏิบัติงานทางด้านการเงินของสถานศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานจริงอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับด้านการตรวจสอบภายใน ได้แก่ ความสำคัญของการจัดระบบตรวจสอบภายใน การติดตามผลและประเมินผลการตรวจสอบภายใน

2. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายบริการ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

3. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 15 โรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 6 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 3 โรงเรียน

4. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง แผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน

5. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งมีจำนวนนักเรียน ดังนี้

5.1 ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน ต่ำกว่า 500 คน

5.2 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน ระหว่าง 500 – 1,499 คน

5.3 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่รับราชการจนถึงปัจจุบัน โดยแยกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

6.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง การที่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่รับราชการจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาน้อยกว่า 10 ปี

6.2 10 – 20 ปี หมายถึง การที่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่รับราชการจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 10 – 20 ปี

6.3 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป หมายถึง การที่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่รับราชการจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

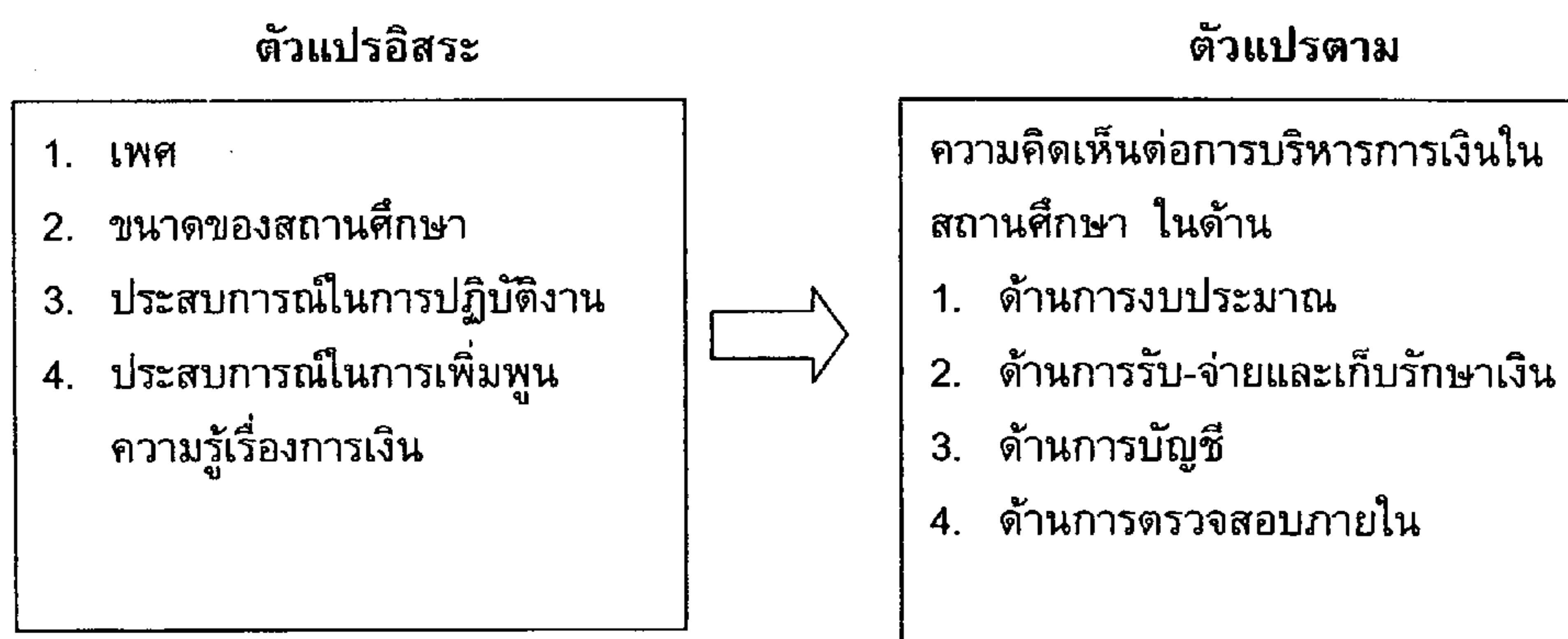
7. ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน หมายถึง การที่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารได้เข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนา เชิงปฏิบัติการ ศึกษาต่อเกี่ยวกับการบริหารการเงิน จากหน่วยงานและสถาบันต่างๆ อันมีผลต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเงินในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

7.1 เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเงิน หมายถึง การที่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป

7.2 ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเงิน หมายถึง การที่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

สำหรับการศึกษานี้มีสมมติฐานในการค้นคว้างดังนี้

1. ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา แตกต่าง
กัน
2. ผู้บริหารที่สังกัดขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงิน
ในสถานศึกษา แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหาร
การเงินในสถานศึกษา แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงินแตกต่างกัน มีความ
คิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอในบทนี้มีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การบริหารการเงินของรัฐบาล
 - 1.1 การงบประมาณ
 - 1.2 การรับ จ่ายและเก็บรักษาเงิน
 - 1.3 การบัญชี
 - 1.4 การตรวจสอบภายใน
2. หลักการบริหารการเงินในสถานศึกษา
3. หลักการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.1 การงบประมาณ
 - 3.2 การรับ จ่าย และเก็บรักษาเงิน
 - 3.3 การบัญชี
 - 3.4 การตรวจสอบภายใน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหารการเงินของรัฐบาล

จากการที่ประเทศไทยมีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการบริหารประเทศนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน รัฐบาลจึงต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก และรัฐบาลจำเป็นต้องหาทางเพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายโดยการเก็บภาษีหรือการกู้เงิน เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินเพื่อใช้ในการบริหารประเทศ ดังนั้น เงินจึงเป็นสิ่งสำคัญเสมือนโลหิตที่หล่อเลี้ยงชีวิตของรัฐบาล และการบริหารการเงิน (Financial Administration) ที่ดีย่อมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารของรัฐบาล (พนัส สิมะเสถียร, อารี วิไลวรรณ และอรุณ อย่างธารา. 2528 : 2)

การบริหารการเงินของรัฐบาลนั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องหลายสาขา คือการงบประมาณ การรับ-จ่าย และการเก็บรักษาเงิน การบัญชี การสอบบัญชี การบริหารภาษีอากร และการบริหารหนี้ ซึ่งงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้เป็นที่ยอมรับว่าการบัญชีเป็นหัวใจของการบริหารการเงินและมีความสัมพันธ์อย่างมากกับการบริหารการเงินในด้านการบริหารการเงิน

ประพัฒน์ ศิริรัตน์ธำรง (2521 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการเงิน หมายถึง การงบประมาณ การรับจ่าย และการเก็บรักษาเงิน การบัญชีการสอบบัญชี และอาจหมายความถึงการดำเนินการที่เกี่ยวกับการภาษีอากร ตลอดจนหนี้สินต่าง ๆ ด้วย

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การบริหารการเงินของรัฐบาลเกี่ยวข้องกับการงานต่อไปนี้

1. การงบประมาณ คือ แผนการปฏิบัติงานในรอบระยะเวลาหนึ่งของรัฐบาลโดยปกติมีระยะเวลาภายในหนึ่งปี ซึ่งแสดงถึง จำนวนเงินที่ประมาณว่าจะใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน รวมถึงการแสดงผลที่มา และวิธีการที่จะหาเงินไว้ใช้จ่ายเพื่อดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงาน

2. การรับ-จ่ายแล้วเก็บรักษาเงินคือการรับเงินภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือเงินอื่นใด การจ่ายเงินตามที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่าย ตลอดจนการเก็บรักษาเงินของรัฐบาลให้ปลอดภัยและสะดวกในการนำออกใช้จ่าย

3. การบัญชี คือ การบันทึกรายการทางการเงินทั้งในด้านรายรับ รายจ่ายตลอดจนการโอนบัญชี การแยกประเภทบัญชี การสรุปผล และการแปลความหมายจากข้อมูล อันนับว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการบริหารการเงินของรัฐบาล

4. การตรวจสอบภายใน หมายความว่า การตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ว่าได้เป็นไปโดยชอบด้วยคำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมายและได้รับผลคุ้มค่าเพียงใด พร้อมทั้งการสรุปผลรายงานต่อรัฐบาลโดยผ่านทางฝ่ายบริหาร

1.1 การงบประมาณ

งบประมาณ หมายความว่าตามพจนานุกรม หมายถึง บัญชีหรือจำนวนเงินที่กำหนดไว้เป็นรายรับและรายจ่าย

งบประมาณ หมายความว่า แผนการปฏิบัติงานในรอบระยะเวลาหนึ่งของรัฐบาลโดยปกติเป็นหนึ่งปี ซึ่งแสดงออกเป็นจำนวนเงินที่ประมาณว่าจะต้องใช้จ่ายในการปฏิบัติงานนั้น พร้อมทั้งแสดงผลที่มาและวิธีการหาเงินมาเพื่อใช้จ่ายตามแผนงานนั้น งบประมาณประจำปีหนึ่ง ๆ อาจมีรายละเอียด และคำชี้แจงประกอบประมาณการรายได้ รายจ่ายดังนี้

1. คำแถลงประกอบงบประมาณ แสดงฐานะ นโยบายการคลังและการเงินสาระสำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

2. รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปัจจุบันและปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

3. คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ

4. คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

5. รายการเกี่ยวกับการเงินของรัฐวิสาหกิจ

6. คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาล ทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน และที่เสนอขอกู้เพิ่มเติม
7. รายงานการรับจ่ายเงิน หรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อช่วยเหลือราชการ
8. ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

รายรับ หมายถึง รายได้ (Revenue) เงินกู้ (Loan) และเงินคงคลัง (Treasury Balance) ซึ่งรายได้หลักของรัฐบาลนั้นจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภท (ไพศาล ชัยมงคล. 2517 : 212-213) ดังนี้

1. รายได้จากภาษีอากร ซึ่งประกอบด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ภาษีศุลกากร ภาษีจากทรัพย์สิน เป็นต้น
2. รายได้จากการขายสิ่งของและบริการได้แก่ ค่าขายทรัพย์สินสิ่งของ ค่าขายผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ค่าจำหน่ายบริการสาธารณูปโภค ค่าขายบริการ เป็นต้น
3. รายได้จากรัฐพาณิชย์ ได้แก่กำไรเงินส่วนแบ่งและเงินปันผล จากองค์การของรัฐบาลและหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
4. รายได้อื่น ๆ ได้แก่ ค่าปรับ เงินส่งคืนและขอใช้ ตลอดจนรายได้เบ็ดเตล็ด

รายจ่าย ในการจําแนกรายจ่ายของรัฐบาล เป็นการจํัดรวบรวมรายจ่ายเข้าเป็นหมวดหมู่เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง คือ

1. เนื่องจากรายจ่ายของรัฐบาลจ่ายได้โดยอาศัยอำนาจในกฎหมายงบประมาณรายจ่าย ดังนั้นในการจําแนกรายจ่ายจึงมีวัตถุประสงค์ในเบื้องต้น เพื่อการควบคุมรายจ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามงบประมาณรายจ่าย
2. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการตั้งงบประมาณรายจ่ายในปีต่อไปและยังใช้สำหรับการเก็บรวบรวมเพื่อการทำรายงานและงบการเงิน
3. เพื่อช่วยให้การจ่ายเงินของรัฐบาลเป็นไปโดยประหยัด

รายจ่ายของราชการและรัฐวิสาหกิจ หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ ซึ่งจำแนกออกเป็นหมวดรายจ่ายของแผนงาน งานหรือโครงการซึ่งตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2545 ได้แยกงบประมาณรายจ่ายเป็น 4 หมวด คือ

- (1) งบบุคลากร ได้แก่ เงินเดือน เงินค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว
- (2) งบดำเนินการ ได้แก่ ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค
- (3) งบลงทุน ได้แก่ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

(4) งบประมาณอุดหนุน ได้แก่ เงินชดเชยเงินบำรุงการศึกษา ปัจจัยพื้นฐาน บริการสุขภาพ ทุนส่งเสริมการเรียนรู้ – คณิต ม.ปลาย และค่าอาหารนักเรียน

สำหรับประเทศไทยซึ่งได้นำเอาระบบงบประมาณแบบแผนงานมาใช้เนื่องจากเป็นระบบที่กำหนดให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เชื่อมโยงการจัดเตรียมและการบริหารงบประมาณประจำปี ให้เข้ากับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นเครื่องมือในการบริหาร ให้แก่นักบริหารระดับสูง ในการวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับผลงานและความก้าวหน้าของแผนงานและโครงการในแต่ละปีงบประมาณ
3. เพื่อให้เกิดการควบคุมทางด้านบัญชี ที่รัดกุมรอบคอบโดยการควบคุมการใช้จ่ายอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

การบริหารงบประมาณ

ในการบริหารงบประมาณของรัฐบาล ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์โดยมอบหมายให้สำนักงานงบประมาณเป็นผู้ดูแล มอบอำนาจให้เป็นผู้ออกระเบียบในการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ตามระเบียบสำนักงานงบประมาณ จะเป็นหน่วยงานที่อนุมัติเงินประจำงวดให้แก่หน่วยราชการ เมื่อหน่วยราชการได้รับเงินประจำงวดแล้วก็จะขอเบิกเงินภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติโดยหน่วยงานจะเป็นผู้วางฎีกาขอเบิกจากกรมบัญชีกลางหรือคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี และเมื่อจ่ายเงินงบประมาณไปแล้ว หน่วยราชการทุกหน่วยจะต้องส่งหลักฐานการจ่ายเงิน ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบความถูกต้องต่อไปและในการบริหารงบประมาณนั้น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ นั้น รัฐสภาได้กำหนดหน่วยงานเพื่อควบคุมการบริหารงบประมาณไว้ดังนี้

1. การควบคุมโดย สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานงบประมาณจะเป็นผู้อนุมัติเงินต่อคลังจังหวัด คลังอำเภอ ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมบัญชีกลางในส่วนภูมิภาค
2. การควบคุมโดยกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เมื่อสำนักงานงบประมาณได้อนุมัติเงินประจำงวดให้กับราชการ และรัฐวิสาหกิจแล้ว สำนักงานงบประมาณจะแจ้งไปให้ กรมบัญชีกลางทราบ กรมบัญชีกลางจะควบคุมการเบิกเงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยการตรวจและอนุมัติฎีกา การตรวจฎีกานั้น จะต้องตรวจสอบสาระสำคัญต่อไปนี้ให้ถูกต้องก่อน จึงจะอนุมัติฎีกา
 - 2.1 มีลายมือชื่อผู้เบิกถูกต้องตามตัวอย่างที่ให้ไว้ในบัตรลายมือชื่อผู้เบิก
 - 2.2 มีหนี้ผูกพันหรือมีความจำเป็นที่จะต้องจ่ายและถึงกำหนดหรือใกล้ถึงกำหนดที่จะต้องจ่าย ชำระ แล้วแต่กรณี

2.3 มีรายการถูกต้อง กล่าวคือ รายการค่าใช้จ่ายที่ขอเบิกจะต้องเป็นประเภทที่มีกฎหมายหรือระเบียบอนุมัติให้เบิกจ่ายได้

3. การควบคุมโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการเบิกจ่ายเงินของส่วนราชการและรับวิสาหกิจ ว่าเป็นไปตามระเบียบของทางราชการหรือไม่

1.2 การรับ จ่าย และเก็บรักษาเงิน

1.2.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับการ เบิกจ่ายเงินจากคลัง เมื่อส่วนราชการ ได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีแล้ว ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณก็จะดำเนินการตามแผนงาน เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การใช้จ่ายเงินตามงบประมาณ ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ จะต้องขออนุมัติเงินประจำงวดต่อสำนักงบประมาณ และเมื่อได้รับอนุมัติเงินประจำงวดแล้วจึงจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้

2. การอนุมัติเงินประจำงวดของสำนักงบประมาณ นอกจากจะแจ้งไปยังส่วนราชการเจ้าของงบประมาณแล้ว จะต้องแจ้งไปยังกรมบัญชีกลาง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินด้วย เพื่อเป็นการควบคุมการเบิกจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบและวัตถุประสงค์ของงบประมาณ

3. เมื่อถึงกำหนดการจ่ายเงิน เจ้าของงบประมาณจะขอเบิกเงินโดยวางฎีกากับบัญชีกลางหรือ คลังจังหวัด คลังอำเภอแล้วแต่กรณี เพื่อทำการตรวจสอบและอนุมัติฎีกา และจ่ายเงินให้แก่เจ้าของงบประมาณเพื่อดำเนินการต่อไป

4. เมื่อได้จ่ายเงินให้แก่เจ้าของงบประมาณแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้ง รายการจ่ายเงินหรือที่เรียกว่า “ยอดจ่าย” ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพื่อประกอบการ ตรวจสอบ ส่วนคลังจังหวัด หรือคลังอำเภอ เมื่อจ่ายเงินแล้ว ก็จะทำรายงานเงินรายจ่ายตามงบประมาณที่เรียกว่า “งบเดือนคลัง” ส่งให้สำนักงานคลังเขตเพื่อส่งให้ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคประจำเขตนั้น ๆ เพื่อการตรวจสอบเช่นเดียวกัน

5. เมื่อสิ้นเดือนหนึ่ง ๆ ให้ส่วนราชการผู้เบิกทำงบเดือน แสดงรายการเงินที่ได้รับจากคลัง และ รายจ่ายเงินนั้น พร้อมทั้งรวบรวมใบสำคัญจ่าย และเอกสารอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งนี้ ส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในสิ้นเดือนถัดไป

1.2.2 วิธีปฏิบัติในการรับเงิน

วิธีการปฏิบัติในการรับเงินมีดังต่อไปนี้

1. รับเป็นเงินสด การรับเงินสดเป็นเช็คหรือตราฟ หรือตราสารอื่นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

2. ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้งเว้นแต่การรับเงินค่าธรรมเนียมที่มีเอกสารของทางราชการระบุจำนวนเงินที่ชำระ อันมีลักษณะเช่นเดียวกับใบเสร็จรับเงินและจำเป็นต้องมีการควบคุมจำนวนที่รับจ่ายเช่นเดียวกัน กับใบเสร็จรับเงิน และการรับเงินตามฎีกาเบิกจากคลัง

3. ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มเดียวกันรับเงินทุกประเภท เว้นแต่เงินประเภทใดที่มีการรับชำระเป็นประจำ และมีจำนวนมากมาย จะแยกใบเสร็จรับเงินเล่มนี้สำหรับการชำระเงินประเภทนั้นก็ได้

4. บันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสด หรือ บัญชีเงินฝากธนาคาร แล้วแต่กรณีภายในวันที่รับเงินนั้น โดยแสดงให้เห็นทราบว่า ได้รับเงินตามฎีกา ใบเสร็จรับเงิน หรือ เอกสารอื่น เล่มใด เลขที่เท่าใด จำนวนเท่าใด ในกรณีที่มีการรับเงินภายหลังกำหนดเวลาปิดสำหรับวันนั้นแล้ว ในการบันทึกการรับเงินในบัญชีดังกล่าวในวันทำการถัดไป อนึ่งหากเงินประเภทใดมีใบเสร็จรับเงินวันหนึ่ง ๆ หลายฉบับ จะรวมเงินรับประเภทนั้น ๆ ตามสำเนาใบเสร็จรับเงินทุกฉบับมาบันทึกในรายการเดียวกันได้ โดยแสดงให้เห็นว่าเป็นเงินรับตามใบเสร็จรับเงินเลขที่ใด ถึงเลขที่ใด จำนวนเงินรับรวมทั้งสิ้นเท่าใดไว้ด้านหลังสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้าย

5. เมื่อสิ้นเวลารับเงิน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บ หรือ รับชำระเงินนำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินและเอกสารอื่นที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการ หรือหัวหน้าแผนกการเงินของหน่วยงานนั้นแล้วแต่กรณี

6. ส่วนราชการจะต้อง จัดให้มีการตรวจสอบจำนวนเงิน ที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บ และนำส่งกับหลักฐาน และรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารว่า ถูกต้องหรือไม่ หากตรวจสอบ ปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ตรวจสอบยอดรวมเงินทั้งสิ้นตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับในวันนั้น ไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้าย และลงลายมือชื่อกำกับไว้

1.2.3 วิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน

สำหรับวิธีการปฏิบัติในการจ่ายเงินมีดังนี้

1. จ่ายได้เฉพาะตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ มติคณะรัฐมนตรี อนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง และผู้มีอำนาจได้อนุมัติให้จ่ายได้

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินให้แก่บุคคลต่อไปนี้

• 2.1 ส่วนราชการส่วนกลางเป็นอำนาจของ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ระดับ 6 หรือ เทียบเท่า หรือ ผู้ที่มียศ ตั้งแต่พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท หรือ พันตำรวจโท ขึ้นไป

2.2 หน่วยงานสังกัดส่วนกลางมีแต่สำนักงานอยู่ในภูมิภาคหรือแยกต่างหากจากกระทรวง ทบวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม จะมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานนั้น เป็นผู้อนุมัติการจ่ายเงินของหน่วยงานนั้นได้

2.3 ส่วนราชการในภูมิภาค หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้อนุมัติ

3. ผู้อนุมัติ จะต้องลงลายมือชื่อ อนุมัติในหลักฐานการจ่าย หรือ ใบสำคัญจ่าย ทุกฉบับหรือจะลงลายมือชื่ออนุมัติในหน้าบหลักฐานการจ่ายหรือใบสำคัญจ่ายก็ได้

4. จะต้องหลักฐานการจ่ายเก็บไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทุกครั้ง

5. จะต้องมีการบันทึกรายการจ่ายเงิน ไว้ในบัญชีเงินสด หรือ บัญชีเงินฝากธนาคารแล้วแต่กรณีในวันที่จ่ายเงินนั้น

6. ห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่จ่ายเงิน เรียกใบสำคัญคู่จ่าย หรือ ให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อรับเงิน ในหลักฐานการจ่ายเงิน โดยที่ยังมิได้มีการจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงิน หรือเจ้าหน้าที่

7. เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน ให้ส่วนราชการ จัดให้มีผู้ตรวจสอบรายการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารกับหลักฐานการจ่ายในวันนั้นหากตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า ถูกต้อง ให้ผู้ตรวจสอบลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือในบัญชีนั้น ๆ

1.2.4 วิธีปฏิบัติในการเก็บรักษาเงิน

การปฏิบัติในการเก็บรักษาเงินมีดังนี้

1. กองคลัง หรือ ส่วนราชการภูมิภาค จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันหากวันใดไม่มีการรับจ่ายเงิน จะไม่ทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน สำหรับนั้น ให้หมายเหตุในรายงานเงินคงเหลือประจำวันที่มีการรับจ่ายเงินวันถัดไปให้ทราบด้วย

2. เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน ให้เจ้าหน้าที่การเงิน นำเงินที่จะเก็บรักษาและรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และให้คณะกรรมการรักษาเงิน ร่วมกันตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เมื่อปรากฏว่า ถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน

3. หัวหน้ากองคลัง หรือ เจ้าหน้าที่การเงิน เสนอรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ที่กรรมการเก็บรักษาเงินได้ลงลายมือชื่อไว้แล้ว ต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบ

4. กรณีเงินที่ได้รับมอบ ให้เก็บรักษา ไม่ตรงกับจำนวนเงินซึ่งแสดงไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ให้คณะกรรมการรักษาเงิน และเจ้าหน้าที่การเงินผู้นำส่งร่วมกันบันทึกจำนวนเงินที่ตรวจนับได้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน และลงลายมือชื่อกรรมการทุกคนพร้อมด้วย เจ้าหน้าที่การเงินผู้นำส่ง แล้วนำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัยและให้กรรมการเก็บรักษาเงิน รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบทันที เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

เมื่อนำเงินเข้าเก็บ ในตู้নির্য্যเรียบร้อยแล้ว ให้กรรมการใส่กุญแจตู้নির্য্যและลงลายมือชื่อกระดาษปิดทับ หรือประจำตราคลัง หรือดินเหนียวของกรรมการแต่ละคนไว้บนเชือกผูติดตู้নির্য্য ในลักษณะที่ตราประจำคลังดินเหนียว หรือแผ่นกระดาษปิดทับนั้นจะต้องถูกทำลายเมื่อเปิดตู้নির্য্য ในกรณีที่ตู้নির্য্য ตั้งอยู่ในห้องมั่นคงหรือกรงเหล็กการลงลายมือชื่อบนกระดาษปิดทับ หรือประจำตราคลัง ของกรรมการจะกระทำที่ประตูห้องมั่นคง หรือกรงเหล็กแต่เพียงแห่งเดียวก็ได้

5. ในวันทำการถัดไป หากจะต้องนำเงินออกจ่าย ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินมอบเงินที่เก็บรักษาทั้งหมดให้หัวหน้ากองคลัง หรือเจ้าหน้าที่การเงิน แล้วแต่กรณีรับไปจ่ายโดยให้ลงลายมือชื่อรับเงินไว้ ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ก่อนวันทำการที่รับเงินไปจ่ายนั้น

6. การเปิดประตูห้องมั่นคง หรือ ประตูเหล็ก หรือ ตู้নির্য্য ให้กรรมการตรวจกุญแจ ลายมือชื่อบนแผ่นกระดาษปิดทับ หรือตราประจำคลังของกรรมการ เมื่อปรากฏว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยจึงเปิดได้ แต่ถ้าหากปรากฏว่า แผ่นกระดาษปิดทับ หรือตราประจำคลัง หรือดินเหนียวของกรรมการอยู่ในสภาพที่ไม่เรียบร้อย หรือมีพฤติการณ์อื่นใด ที่สงสัยว่าจะมีการทุจริต ก็ให้รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการตามความเห็นสมควรต่อไป

1.3 การบัญชี

การบัญชีรัฐบาล หมายความว่า การบันทึกรายการเงินของแผ่นดินที่มีการรับจ่ายหรือโอนบัญชี แล้วผ่านรายการโดยแยกออกตามประเภท เมื่อสิ้นงวดหนึ่ง ๆ จะมีการสรุปผลเสนอฝ่ายบริหารเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน

หลักการของการบัญชีรัฐบาลมีดังนี้

1. ใช้ระบบบัญชีและบันทึกรายการตามหลักเงินค้ำ(Accrual Basis) หรือหลักผสม (Modified Cash Basis)
2. ดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดให้มีบัญชีงบประมาณรวมอยู่ด้วย
4. แยกประเภทบัญชีตามความเหมาะสม และมีลักษณะเป็นแบบเดียวกัน
5. มีการแยกบัญชีออกเป็นกองทุนต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์
6. มีการควบคุมทั้งในด้านสินทรัพย์ และหนี้สิน แยกออกต่างหากจากระบบบัญชีทั่วไป
7. มีการจัดทำรายงานทางบัญชีเป็นประจำอย่างน้อย ทุก ๆ สิ้นเดือน

8. นำเอาระบบการบัญชีต้นทุนมาใช้เพื่อประโยชน์ ในการวัดผลงานของโครงการ หรือแผนงานต่าง ๆ

9. มีการสอบบัญชีโดยผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงาน

10. มีการประเมินผลงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

นอกจากหลักการของบัญชีดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำบัญชี รัฐบาล พอสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ฝ่ายบริหารทราบการเคลื่อนไหว ของเงินงบประมาณรายจ่ายว่าได้มีการเบิกจ่ายเงินแล้วเท่าใด และยังมีเหลืออีกเท่าใด การจัดเก็บเงินรายได้เป็นไปตามที่ประมาณการหรือไม่ เงินคงคลังมีพอใช้จ่ายหมุนเวียนหรือไม่ นอกจากนั้น ข้อมูลทางบัญชียังช่วยให้สามารถนำไปประกอบการวิเคราะห์ เพื่อการจัดตั้งงบประมาณแผ่นดินของปีต่อไปอีกด้วย

2. ช่วยให้ฝ่ายนิติบัญญัติ สามารถควบคุมฝ่ายบริหารว่า มีการดำเนินการไปตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภาเพียงใด และเป็นเครื่องมือประกอบการพิจารณางบประมาณแผ่นดินซึ่ง ฝ่ายบริหารจะเสนอขอมาในโอกาสต่อไปด้วย

3. ช่วยให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของประเทศ ได้ทราบถึงการใช้จ่ายเงินแผ่นดินตลอด จนการเก็บรักษาเงินแผ่นดินจากรายการบัญชีที่จัดทำขึ้น

4. เป็นข้อมูลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเพื่อทราบถึงฐานะทางการเงินของแผ่นดิน และเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาเพื่อให้รัฐบาลกู้เงินต่อไป

5. เป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่มีความสนใจทั่วไปหรือหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ ทราบถึงผลกระทบจากบทบาทการบริหารการเงินแผ่นดินว่ามีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเพียงใด

จากแผนการใช้จ่ายเงินของฝ่ายบริหาร เมื่อได้รับอนุมัติให้ดำเนินการตามแผนได้ฝ่ายบริหารจะต้องทำการควบคุมว่าค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับนั้น เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่หรือไม่ ดังนั้น ในการทำบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินจึงมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (พนัส สิมะเสถียร, อารี วิไลวรรณ และอรุณี อย่างธรา.2528:124-125)

1. ป้องกันการทุจริตหรือยักยอกเงินหรือทรัพย์สิน ซึ่งการควบคุมและป้องกันการทุจริตยักยอกเงิน หรือทรัพย์สินอาจทำได้หลายวิธี เช่น การจัดให้มีการปฏิบัติงานที่รัดกุมและเหมาะสม การตรวจรายการก่อนการจ่าย และการสอบบัญชี การวางวิธีการปฏิบัติงานให้มีการสอบบัญชีภายในจะช่วยให้โอกาสในการทุจริตลดลง การตรวจก่อนจ่าย จะช่วยให้ผู้รับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณทราบว่าการขอเบิกจ่ายเงินแต่ละครั้งได้ปฏิบัติตามระเบียบการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ และการสอบบัญชีโดยผู้สอบอิสระ จะช่วยให้มี

การค้นพบการทุจริตเกี่ยวกับการจ่ายเงินและเป็นเครื่องยับยั้ง เจตนาจะกระทำทุจริตของผู้ปฏิบัติงานได้ด้วย

2. ป้องกันการใช้จ่ายเงินเกินวงเงินงบประมาณรายจ่าย ซึ่งความรับผิดชอบในการป้องกันการใช้จ่ายเงินเกินวงเงินงบประมาณรายจ่าย เป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ และเจ้าหน้าที่การบัญชีของรัฐบาล ในการนี้ผู้รับผิดชอบ ควรต้องทราบข้อความ เกี่ยวกับวงเงินรายจ่ายคงเหลือที่มีได้กันไว้หรือยังไม่ได้จ่ายอยู่เป็นประจำ การควบคุมรายจ่ายเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง อาจทำได้ส่วนหนึ่งในขณะที่พิจารณาการจ้าง และอีกส่วนหนึ่งจากการตรวจก่อนจ่าย ส่วนการควบคุมรายจ่ายอื่น มิให้เกินวงเงินงบประมาณนั้น โดยปกติใช้วิธีการตรวจก่อนจ่ายทั้งสิ้น

3. ป้องกันการจ่ายเงินที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นการประหยัด อาจทำได้โดยวิธีการภายในของส่วนราชการ เจ้าของงบประมาณเอง หรือโดยการให้เจ้าหน้าที่การบัญชีของรัฐบาล ได้พิจารณาการขอก่อนนี้ผูกพันโดยการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างของส่วนราชการเจ้าของงบประมาณอีกครั้งจะเป็นการประหยัด และสมควรหรือไม่ แม้ว่าจะมีกฎหมายงบประมาณรายจ่ายอนุญาตให้จ่ายได้แล้วก็ตาม

4. ป้องกันการใช้จ่ายเงินผิดกฎหมาย การจ่ายเงินผิดกฎหมาย แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การจ่ายเงินเกินงบประมาณและการจ่ายเงินในราชการที่ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับอนุญาตให้ทำได้ เช่น การจ่ายเงินค่าเครื่องดื่มในการเลี้ยงรับรอง ผู้รับเหมาก่อสร้างสถานที่ราชการ หรือการเลี้ยงฉลองในวันขึ้นปีใหม่ในระหว่างข้าราชการด้วยกันเอง ซึ่งรับผิดชอบในการควบคุมการจ่ายเงินผิดกฎหมาย ปกติจะเป็นเรื่องของส่วนราชการผู้จ่ายเงิน แต่ในบางกรณีเจ้าหน้าที่การบัญชีของรัฐบาลอาจร่วมรับผิดชอบด้วย

5. ป้องกันการปฏิบัติงาน ที่ผิดไปจากระเบียบแบบแผน ซึ่งเป็นเรื่องของการควบคุมภายในของแต่ละหน่วยราชการ แต่เจ้าหน้าที่การบัญชีของรัฐบาลอาจร่วมรับผิดชอบด้วย โดยใช้วิธีตรวจก่อนจ่ายเบิกเงินทุกรายการ

1.4 การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติการราชการต่าง ๆ ของส่วนราชการเกี่ยวกับ การบริหารงบประมาณ การบริหารการเงินและการบัญชี การบริหารพัสดุและทรัพย์สินและการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของทางราชการ ตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย (นํามา หน่อสุวรรณ. 2533 : 8)

กิติมา ปรีดีลภ(2522 : 225) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทางการเงินของส่วนราชการว่า การตรวจสอบทางการเงินเป็นวิธีการที่สำคัญ ในการควบคุมและบริหารการเงินให้มีประสิทธิภาพ โดยปกติแล้วหน่วยงานทุกหน่วยจะมีการตรวจสอบด้านการเงิน ซึ่ง

มีทั้งการตรวจสอบภายใน และการตรวจสอบโดยหน่วยงานภายนอก เพื่อช่วยในการปรับปรุงแก้ไขให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ส่วนวิธีการตรวจสอบนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การตรวจก่อนจ่าย และการตรวจหลังการจ่าย (บรรลือ เฟื่องฟูง. 2527 : 18-19)

1. การตรวจก่อนจ่าย หน่วยงานของราชการ แต่ละหน่วยมีหน้าที่ในการตรวจจ่ายดังนี้

สำนักงานประมาณ ทำหน้าที่พิจารณาว่าสมควรให้จ่ายเพื่อการนั้น ๆ หรือไม่ เช่นการตรวจสอบยอดเงินงบประมาณ ตรวจสอบรายละเอียดวัสดุและอื่น ๆ ก่อนพิจารณาอนุมัติเงินประจำงวดเป็นต้น

กระทรวงการคลัง ทำหน้าที่พิจารณา การวางระบบบัญชีและระบบฎีกา การตรวจสอบหลักฐานแทนใบสำคัญการจ่ายต่าง ๆ ให้ถูกต้องก่อนจ่ายเงิน

สำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่วางระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการซื้อขายของทางราชการก่อนมีจะการจ่ายออกไป

กองคลัง หรือ หน่วยการเงินของราชการ มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างใกล้ชิดโดยตรงในการตรวจเอกสารต่าง ๆ ให้เรียบร้อยก่อนที่จะมีการเบิกจ่ายเงิน

2. การตรวจหลังการจ่าย หน่วยงานที่มีหน้าที่ทำการตรวจสอบหลังการจ่ายเงินของทางราชการ คือ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งจะทำหน้าที่ในการตรวจทรัพย์สินของรัฐในเรื่องต่าง ๆ หลังจากที่หน่วยงานได้จ่ายเงินไปแล้ว หากมีเหตุอันควรทักท้วงซึ่งเกิดจากการกระทำ ทำให้รัฐต้องเสียทรัพย์สิน ไปในทางไม่ถูกต้องแล้วก็ให้เรียกคืนต่อไป ในการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน มีขอบเขตในการตรวจสอบดังนี้

1. ตรวจสอบรายงานการรับ จ่ายเงินประจำปี งบประมาณและงบแสดงฐานะการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่า เป็นไปตามกฎหมายและเป็นความจริงหรือไม่

2. ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และ แสดงความเห็นว่า เป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

3. ตรวจสอบการรับ จ่าย การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นของหน่วยงานที่ตรวจหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับตรวจ และแสดงความเห็นว่า เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ และตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่น ว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์โดยประหยัดได้ผลตามเป้าหมาย และมีผลคุ้มค่าหรือไม่

การตรวจสอบภายใน เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่ง ของหัวหน้าส่วนราชการในฐานะผู้บริหาร การสอบทาน ทบทวนและประเมินผลทางการเงิน การบัญชีตลอดจนการปฏิบัติงานอื่น ว่าดำเนินไปตามนโยบายของการบริหาร เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการและระเบียบวิธีปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องครบถ้วน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบภายใน แต่เดิมมีเพียงแค่ตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของตัวเลขและใบสำคัญ และต้องการให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเงินมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่เท่านั้น แต่ปัจจุบันจากส่วนราชการได้ขยายตัวออกไป เอกสารและใบสำคัญมีมาก ผู้บริหารไม่สามารถจะควบคุมดูแลรายละเอียดต่าง ๆ ได้การตรวจสอบภายในจึงมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น และจึงต้องเปลี่ยนวิธีปฏิบัติ โดยเน้นหนักด้านการตรวจสอบการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้ผู้บริหาร สามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม และทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้น ขอบเขตของการตรวจสอบภายในจึงเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

1. ตรวจสอบการรับจ่ายเงินว่าได้นำหลักฐานมาลงบัญชีโดยถูกต้องครบถ้วนและได้เก็บหลักฐานการรับจ่ายเงินไว้เรียบร้อยหรือไม่
2. ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือตามบัญชีเงินสดกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันว่าถูกต้องหรือไม่
3. ตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินหลักฐานการให้ยืมเงินและเงินฝากธนาคารว่า ถูกต้องตรงตามที่แสดงไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน หรือสมุดบัญชีหรือไม่
4. ตรวจสอบเงินฝากธนาคารกับหลักฐานว่าถูกต้องหรือไม่
5. ตรวจสอบการเก็บรักษาเงินภายในกำหนดและวงเงินที่อนุญาตให้เก็บรักษาหรือไม่
6. ตรวจสอบการส่งบเดือน ใบสำคัญคู่จ่าย และ รายงานการเงินต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามระเบียบระยะเวลาที่กำหนด และถูกต้องตามระเบียบหรือไม่
7. ตรวจสอบเกี่ยวกับการก่อหนี้ผูกพัน เงินงบประมาณรายจ่าย ถูกต้องตามระเบียบหรือไม่
8. ตรวจสอบการรับจ่ายการเก็บรักษาเงินทศรองราชการว่าเป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบหรือไม่
9. ตรวจสอบการจัดทำบัญชีการเงินว่าเป็นไปโดยถูกต้องตามระบบบัญชีที่กำหนดไว้หรือไม่
10. ตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับ การชี้แจงข้อทักท้วง หรือข้อสังเกตของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน หรือการตรวจสอบบัญชี การเงินของส่วนราชการประจำปีว่า ได้ปฏิบัติภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่

สรุปได้ว่าการจัดเตรียมงบประมาณในแต่ละปีของรัฐบาลนั้น หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเสนอขอในการจัดตั้งงบประมาณประจำปีดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณา จัดเตรียมข้อมูล เพื่อใช้ในการจัดทำงบประมาณให้ถูกต้องตามระเบียบวิธีปฏิบัติ และเงื่อนไขของวิธีการพิจารณางบประมาณ

2. หลักการบริหารการเงินในสถานศึกษา

การบริหารงานการเงินในสถานศึกษา ตามปกติจะให้มีการกำหนดนโยบายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดสรรเงินอุดหนุนในรูปก้อนเงินมีระบบการตรวจสอบ หัวหน้าสถานศึกษามีภารกิจที่จะบริหารทรัพยากรการบริหารสี่ประการคือ การบริหารงานบุคคล(Men) การบริหารงานการเงิน (Money) การบริหารงานพัสดุ (Materials) และการจัดการที่ดี (Management) การบริหารงานด้านการเงินเป็นงานที่ยุ่งยากกว่าด้านอื่นเพราะการเงินต้องอ้างอิงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การบริหารการเงินที่อยู่นอกกรอบ ย่อมหมายถึง ความบกพร่อง เสียชื่อเสียง หรืออาจถูกลงโทษทางวินัยได้ (ซารี มณีศรี.2527:63) ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ความรอบคอบในการพิจารณา ไม่ว่าจะเป็นประเภทใดดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยบริหาร หัวหน้าฝ่าย ตลอดจนเจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษา จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับการเงิน ตลอดจนศึกษาระเบียบ แบบแผนและแนวทางปฏิบัติ ซึ่งหากบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการเงินการบัญชีแล้ว อาจจะทำให้การบริหารงานเกิดความยุ่งยากสับสนมากยิ่งขึ้น เพราะงานเกือบทุกอย่างมีความจำเป็นต้องอาศัยเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนนั้น ๆ หากมีความเข้าใจที่ดีและถูกต้อง ก็ย่อมจะทำให้ การดำเนินการในหน่วยงานมีความคล่องตัว และการปฏิบัติงานนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการบริหารการเงินของสถานศึกษานั้น ควรมีการกำหนดนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ก่อให้เกิดความคล่องตัว ซึ่งการบริหารการเงินควรมีขอบข่ายดังนี้

1. การวางแผนการเงินของโรงเรียน มีการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการใช้จ่ายและดำเนินงานของสถานศึกษา
2. การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินโดยส่วนรวม
3. การควบคุมการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
4. การจัดการเกี่ยวกับการรับ จ่ายเงิน ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

การบริหารการเงินในสถานศึกษา จึงมีลักษณะไม่ห่างไกลจากการบริหารการเงินในธุรกิจ แต่ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการบริหารเท่านั้น ที่มีความแตกต่างซึ่งผู้บริหารควร

ทราบว่า การบริหารกิจการใด ๆ ก็ตาม ถ้าจะให้การบริหารนั้นบรรลุเป้าหมายจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารงานทุกหน่วยงาน ต้องอาศัยปัจจัยเป็นองค์ประกอบการบริหารงานโดยเฉพาะงานบริหารการศึกษาในปัจจุบัน คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิคในการบริหารและการจัดการ เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษา (หวน พันธุพันธ์. 2528 : 59) ดังนั้น การดำเนินงานในสถานศึกษาจึงต้องอาศัยคน เช่น ครู เจ้าหน้าที่ คนงาน ภารโรง อาศัยเงินงบประมาณที่นำมาจ่ายเป็นค่าใช้สอย ค่าจ้าง เงินเดือน และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ และอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ในการบริหาร และการจัดสรรปัจจัยดังกล่าว แม้ว่าจะมีความสำคัญพอ ๆ กัน แต่ก็เป็นที่ยอมรับว่า เงินมีความสำคัญเป็นอันมาก เพราะเงินสามารถดัดแปลงหรือแลกเปลี่ยนเป็นทรัพยากรอื่น ๆ ได้ ถ้าเงินงบประมาณไม่เพียงพอก็ไม่สามารถจัดสรรอัตราค่าจ้างบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น การบริหารการเงินจึงนับว่า มีความสำคัญ อย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2523 : 115)

ในการบริหารการเงินย่อมต้องอาศัยหลักการมากมายเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร หลักการบริหารการเงินในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องคำนึงถึงมีผู้เสนอแนะไว้มากมายเช่น

ธีรวุฒิ ประทุมพนพรัตน์ (2529 : 128-129) เสนอหลักการบริหารธุรการและการเงินไว้ดังนี้

1. หลักความถูกต้อง (Accuracy Principle) การบริหารงานการเงินและธุรการตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียนพึงกระทำตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน

2. หลักความพอใจ (Satisfaction Principle) ตามหลักนี้ การบริหารงานการเงินและธุรการ

3. จะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของงานว่า เป็นบริการซึ่ง ผู้เกี่ยวข้องกับการทำงานนี้จะต้องมีคุณสมบัติที่ดี สองประการ คือ บริการด้านท่าทางดี และ บริการด้วยวาจาดี ซึ่งทั้งสองประการนี้ จะนำไปสู่ความพอใจของผู้ที่มารับบริการ

4. หลักประหยัด(Economy Principle) การบริหารงานการเงินและธุรการ ตามหลักนี้ ผู้บริหารการศึกษา จะต้องควบคุมดูแลและจงใจ ให้มีการใช้ทรัพยากรการบริหารที่เป็นเงินและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการเรียนการสอนอย่างประหยัดในขณะที่ทรัพยากรดังกล่าวมีจำกัด

5. หลักประโยชน์(Utilty Principle) ตามหลักนี้การบริหารงานการเงินและธุรการ จำเป็นต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรที่เป็นเงินและวัสดุอุปกรณ์ การตัดสินใจจ่ายทรัพยากรดังกล่าว จำเป็นต้องคำนึงมีข้อมูลที่จะช่วยให้พิจารณาได้ว่าอะไรจำเป็นต้องจัดหามา

ใช้ก่อนและหลังตามลำดับ การศึกษาความจำเป็นและความต้องการที่เป็นปัจจุบันจากข้อมูลที่เป็นปัจจัย จึงควรกระทำในหลักการนี้ด้วย

6. หลักเปิดเผยและไว้วางใจได้ (Trust Principle) ตามหลักการนี้การบริหารการเงินและธุรการ จำเป็นต้องกระทำหลักฐานทางการเงิน และการบัญชี รวมทั้งการบันทึกทุกอย่างไว้อย่างมีระเบียบ ถูกต้องตามแบบแผน และตามกฎหมาย ให้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งจะให้พิสูจน์ได้ ตรวจสอบได้ ผู้เกี่ยวข้องกับการตรวจ สามารถขอตรวจได้ตลอดเวลา

ฮันต์ และ เพียซ (Hunt & Pierce) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารการเงินดังนี้ (กิตติยา ปรีดีลภ. 25522 : 71-72)

1. การวางแผนการเงิน ควรวางแผนไว้เป็นระยะยาวที่สุด และแบ่งกระบวนการปฏิบัติการเป็นช่วง ๆ ไป ทั้งนี้ต้องคอยตรวจสอบ และ ปรับปรุงให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการศึกษา

2. ควรมีการสนับสนุนให้ ผู้ปกครองนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมมือกันในการกำหนดแผนงานการศึกษา เพื่อให้การใช้เงินเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

3. งบประมาณ ควรจะพิจารณาตามแผนงานการศึกษาในระยะ 3 ปี หรือ 5 ปี ไม่ควรกำหนดเพียงแต่พิจารณาเพื่อการใช้จ่ายโดยปราศจากการวางแผน

4. โรงเรียนควรมีอิสระในการตัดสินใจและไม่ให้มีข้อผูกมัดใดมาเกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของโรงเรียน

5. การบริหารการเงิน จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาโปรแกรมของการศึกษาด้วย

6. การบริหารการเงิน ควรเป็นไปเพื่อการพัฒนาทางการศึกษามากกว่าที่จะมุ่งแข่งขันซึ่งกันและกัน

กิตติมา ปรีดีลภ (2522:68-70) ได้เสนอหลักการบริหารการเงินโรงเรียนที่ผู้บริหารทุกระดับควรต้องคำนึงถึงดังนี้

1. หลักสารัตถประโยชน์ (Utility Principle) ในการบริหารการเงินจะต้องคำนึงการใช้เงินเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. หลักการแห่งความเพียงพอ (Adequacy Principle) จะต้องมีการใช้เงินที่มีอยู่หรือ พยายามสรรหาเงินมา เพื่อใช้จ่ายให้เพียงพอ ต่อความต้องการทางการเงินซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารการเงินที่มั่นคง

3. หลักเอกภาพ (Unity Principle) ในการบริหารงานคลังทั่วไปควรแยกการรายการต่าง ๆ ออกจากกัน และรวมไว้เป็นหมวดหมู่เดียวกันให้เป็นเอกภาพ เช่น แยกเป็นหมวดรายจ่าย หมวดรายรับ หมวดหนี้สิน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดเอกภาพทางการเงิน และมีลักษณะสอดคล้องกับการบริหาร การคลังของรัฐ

4. หลักแห่งความสมดุลย์ (Balance Principle) การใช้จ่ายเงินจะต้องให้เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจโดยรวม

5. หลักความเป็นธรรม (Equity Principle) การพิจารณาจัดสรรเงินควรพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม

6. หลักแห่งความชัดเจน แจ่มแจ้ง (Clarity Principle) การจัดการเกี่ยวกับการเงิน จะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจทุกอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน

7. หลักจารีตประเพณีนิยม (Conservative Principle) การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน ควรจะประพฤติปฏิบัติในทำนองเดียวกัน สืบทอดกันมาจากอดีตและ ปัจจุบันเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจและง่ายต่อการปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงโดยไม่จำเป็นอาจก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติ แต่มิได้หมายความว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพราะระเบียบข้อบังคับอาจจะต้องได้รับการปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์

8. หลักสมานฉันท์ (Humanitarian Principle) การบริหารงานคลังต้องคำนึงถึงการขัดข้อขัดแย้งระหว่างบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพยายามก่อให้เกิดความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

9. หลักมนุษยธรรม (Humanitarian Principle) การบริหารงานการเงินควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในสังคมด้วย

10. หลักความถูกต้องกับความเป็นจริง (Accuracy Principle) การบริหารการเงิน ควรมีลักษณะเปิดเผย สามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ได้ ทุกเวลาและทุกรายการ

11. หลักการกำหนดเวลา (Annuality Principle) การบริหารงานคลังจำเป็นต้องกำหนดเวลาไว้ให้แน่นอน เพื่อความสะดวกในการติดตาม และประเมินผล

12. หลักผลประโยชน์ตอบแทน (Benefit Principle) ในการบริหารการเงินต้องคำนึงถึงผลตอบแทนที่ได้รับจากการใช้จ่ายนั้น ว่าคุ้มทุนหรือไม่

13. หลักคาดการณ์ล่วงหน้า (Foresight Principle) ผู้บริหารต้องรู้จักคาดการณ์ล่วงหน้าได้ถูกต้อง เพื่อความรอบคอบในการปฏิบัติงาน

14. หลักความมีลักษณะเฉพาะอย่าง (Specification Principle) การปฏิบัติงานในหน่วยงานการเงิน ควรแบ่งงานรับผิดชอบ ระหว่างบุคลากรในหน่วยงานให้แน่นอนและเฉพาะบุคคล ไม่กำว่กายหน้าที่ซึ่งกันและกัน

15. หลักแห่งการเปิดเผย (Publicity Principle) มีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ทราบ เช่น รายงานทุกเดือน หรือรายงานทุกปีงบประมาณ

16. หลักผลิตผล (Productivity Principle) ต้องคำนึงถึง ผลิตผลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

17. หลักประหยัด (Economy Principle) การใช้เงินควรเป็นไปโดยประหยัดควรพิจารณาถึงความเป็น และมีประโยชน์มากที่สุด

18. หลักเศรษฐศาสตร์ (Economics Principle) การบริหารการเงินควรยึดหลักเศรษฐศาสตร์ ที่คำนึงถึงสิ่งที่นำเข้า (Input) ได้แก่ เงิน แรงงาน และอื่น ๆ กับผลที่ออกมา (Output) ได้แก่ คุณภาพของการศึกษา ว่ามีลักษณะคุณค่ากันหรือไม่

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การบริหารการเงินนั้นมีองค์ประกอบหรือขอบเขต ที่จะต้องพิจารณาดำเนินการ 3 ประการ คือการวางแผน การอำนวยความสะดวก และการประเมินผล

สำหรับองค์ประกอบในการบริหารการเงินนั้น ชารี มณีศรี (2525 : 65) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการบริหารการเงินว่า มีองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. โครงสร้างของงาน จากคำกล่าวที่ว่า การวางแผนที่ดี ทำให้งานสำเร็จไปครึ่งหนึ่งนั้นนับว่าเป็นจริงในการบริหารงานทั่วไป หน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการบริหาร เพราะมีการจัดแผนงานองค์การที่มีประสิทธิภาพ สำหรับหลักพื้นฐานในการจัดการจัดองค์การ คือ การกำหนดนโยบายมีวัตถุประสงค์ในการทำงาน มีการแบ่งงานไม่ให้ซ้ำซ้อนมีเทคนิควิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งระบบการสื่อสารที่ดี เป็นต้น

2. ลักษณะงาน มีการแบ่งงานออกเป็นส่วน ๆ โดยยึดหลักว่า งานนั้น ควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไรบ้างเป็นหลัก ลักษณะของงานการเงินมีหน้าที่ดังนี้ คือ งานการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ ครุภัณฑ์ และงานตรวจสอบภายใน

การจัดบุคลากร ที่ทำงานด้านการเงินควรจัดเจ้าหน้าที่อย่างน้อย 3 คน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณ บัญชี และการเบิกจ่าย สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก มักจะใช้เจ้าหน้าที่เพียงคนเดียว (กิติมา ปรีดิolk. 2522 . 65)

สรุปได้ว่า ในการบริหารงานการเงินในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารนอกจากนี้ต้องมี ความรู้เกี่ยวกับการบริหารแล้วยังต้องมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการของการเงิน นั่นคือต้องรู้ที่มาและที่ไปของเงินที่ได้รับ ก็คือต้องรู้ว่าการรับและการจ่ายเงินของสถานศึกษานั้นมีอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะสามารถจ่ายเงินได้พอเพียงกับ กิจการ และไม่ใช้เงินผิดประเภทนอกจากนั้น บุคลากรที่มาทำงานทางด้านการเงิน จะต้องเป็นบุคคลที่ผู้บริหารไว้วางใจและมีความซื่อสัตย์ ด้วย

3. หลักการบริหารการเงินของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 การงบประมาณ

การงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด เพชรบุรี นั้น ได้ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ คือให้จังหวัดในเขต พื้นที่ 5 จังหวัด

คือ ภูเก็ต เพชรบุรี พิชณุโลก อำนาจเจริญ และชลบุรี เป็น จังหวัดนำร่องเข้าร่วมโครงการนำร่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance – Based Budgeting : PBB) (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. 2545 :1) เงื่อนไขสำคัญของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารงบประมาณที่ใช้การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน องค์กรภาครัฐจะต้องพัฒนาการดำเนินการด้านการเงินให้เข้าสู่มาตรฐาน (Hurdle) 7 ประการ ตามข้อกำหนดของสำนักงานงบประมาณ การวางแผนกลยุทธ์องค์กรเพื่อการจัดทำงบประมาณระยะกลางเป็นมาตรฐานด้านการเงินแรกที้องค์กรของรัฐต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว ในการนี้สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่วมลงนามข้อตกลงกับสำนักงานงบประมาณเพื่อเข้าร่วมโครงการนำร่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในปี พ.ศ.2542 และเริ่มทดลองใช้งบประมาณที่รับจัดสรรจากรัฐในลักษณะวงเงินรวม (Block Grant) ในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 78 โรงเรียน โดยมีจังหวัดเพชรบุรี เป็น 1 ใน 78 โรงเรียนด้วย และมีแผนที่จะขยายผลให้ครบทุกสถานศึกษาภายในปีงบประมาณ 2547(ศูนย์ประสานงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน(กรมสามัญศึกษา : 2544 :1)

ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้น เป็นการจัดสรรงบประมาณแบบมีเงื่อนไขมาใช้ กล่าวคือ ทุกหน่วยงานจะได้รับอิสระในการบริหารทางการเงินโดยมีหลักประกันเบื้องต้นได้ว่าจะสามารถนำงบประมาณไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล หลักประกันที่หน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการ คือมาตรฐานทางการเงิน 7 ประการ ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ได้แก่ การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนผลผลิต การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารสินทรัพย์และการตรวจสอบภายใน (ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา. 2545 : 5)

การวางแผนงบประมาณเป็นมาตรฐานแรกที่หน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการเริ่มด้วยการจัดทำแผนกลยุทธ์และการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium – Term Expenditure Framework MTEF) เพื่อนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และตอบสนองนโยบาย เป้าหมายของโรงเรียนและประเทศ มีผลผลิต ผลลัพธ์ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและสามารถวัดผลได้ รวมทั้งมีการกำหนดค่าใช้จ่ายแต่ละแผนงาน/โครงการ/งานกิจกรรม โดยมีเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานภาครัฐอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ได้เริ่มดำเนินการตามระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และได้เริ่มทดลองดำเนินการครบทั้ง 7 Hurdle เมื่อเดือน สิงหาคม 2545 โดยมีเงื่อนไขเวลาให้ดำเนินการทดลองให้เสร็จสิ้นทั้ง 7 Hurdle ตั้งแต่ 1 สิงหาคม ถึง 31 สิงหาคม 2545 และให้รายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดทราบเพื่อรายงานสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

จากการรายงานผลดำเนินการการวางแผนงบประมาณของโรงเรียนบ้านลาดวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี พบปัญหาและอุปสรรค 3 ประการ คือ

1. ระยะเวลาของการดำเนินการสั้นอาจได้ข้อมูลที่ไม่ชัดเจน
2. บุคลากรที่มีภาระการจัดการสอนและการประกันคุณภาพทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอต่อการพิจารณากรอบกลยุทธ์

3. บุคลากรยังขาดความชำนาญต่อการจัดทำกรอบกลยุทธ์ อาจทำให้ข้อมูลเปลี่ยนแปลงได้สำหรับข้อเสนอแนะ คือ ควรวางแผนเตรียมการล่วงหน้าเพื่อที่จะได้กรอบกลยุทธ์ที่ชัดเจนแน่นอน(รายงานผลการดำเนินการมาตรฐานทางการเงินที่ 1 การวางแผนงบประมาณ โรงเรียนบ้านลาดวิทยา. 2545 : 1)

4. สำหรับโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรีเช่นกัน ได้รายงานข้อค้นพบในการดำเนินการตามมาตรฐานการเงินที่ 1 การวางแผนงบประมาณว่า มีข้อเด่น คือเป็นแผนกลยุทธ์มุ่งเน้นผลสำเร็จ เป็นแผนที่เน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผน สำหรับข้อด้อย โรงเรียนหนองชุมแสงเสนอว่า เป็นนโยบายไม่แน่ชัด ผู้ปฏิบัติไม่แน่ใจในความถูกต้อง (รายงานการประเมินมาตรฐานทางการเงิน (โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา จังหวัดเพชรบุรี. 2545 : 1)

ปัจจุบันนี้ คือ ปีงบประมาณ 2546 ทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าสู่งการปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบในมาตรฐานที่ 1 และการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็จัดสรรให้โรงเรียนตามแผนกลยุทธ์ที่โรงเรียนได้จัดทำเสนอให้สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปเสนอของบประมาณให้แต่ละโรงเรียนตามกรอบแผนกลยุทธ์ที่โรงเรียนจัดทำและได้ให้โรงเรียนเริ่มรายงานผลการบริหารงบประมาณในรายไตรมาสที่ 1 คือ เดือน ตุลาคม 2545 – ธันวาคม 2546 ซึ่งทุกโรงเรียนได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปเรียบร้อยแล้ว ส่วนมาตรฐานทางการเงินที่ 2 – 7 นั้น ยังไม่ได้เข้าสู่งการปฏิบัติจริงอย่างเต็มรูปแบบเพียงแต่ได้ทดลองใช้ตามเงื่อนไขเวลาเพียง 1 เดือน ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

ฉะนั้น การศึกษาค้นคว้าในการทำวิจัยนี้ จะขอศึกษาเพียงการดำเนินการในมาตรฐานที่ 1 ในเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์และการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางเพื่อนำมากำหนดค่าใช้จ่ายแต่ละแผนงาน / โครงการ / งาน / กิจกรรม ส่วนมาตรฐานที่ 2 – 7 นั้น ไม่สามารถที่จะศึกษาได้ เนื่องจากยังไม่ได้ปฏิบัติจริง เพียงแต่ได้ทดลองให้ครบ 7 มาตรฐานในระยะเวลาเพียง 1 เดือน หากจะศึกษาค้นคว้าทั้ง 7 มาตรฐาน อาจจะทำให้ผลการวิจัยไม่ชัดเจนและถูกต้องเท่าที่ควร

3.2 การรับ จ่าย และเก็บรักษาเงิน

3.2.1 การรับเงิน

สำหรับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2531 ว่าด้วยการรับ จ่าย เก็บรักษาเงิน ซึ่งสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องถือปฏิบัติสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การรับเงิน ให้รับเป็นเงินสด การรับเงินเป็นเช็คหรือตราฟัท์ หรือตราสารอย่างอื่นให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดว่าด้วยการนั้น

2. การรับชำระเงินให้ส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงินนั้น ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง ทั้งนี้ เว้นแต่การรับเงินค่าธรรมเนียมที่มีเอกสารของทางราชการระบุจำนวนเงินที่ชำระอันมีลักษณะเช่นเดียวกับใบเสร็จรับเงิน ซึ่งเอกสารดังกล่าวจะต้องมีการควบคุมจำนวนที่รับจ่ายทำนองเดียวกันกับใบเสร็จรับเงิน และการรับเงินตามฎีกาเบิกเงินจากคลัง

3. โดยปกติให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มเดียวกันรับเงินทุกประเภท เว้นแต่เงินประเภทใดมีการรับชำระเป็นประจำ และมีจำนวนมากราย จะแยกใบเสร็จรับเงินเล่มหนึ่งสำหรับการรับชำระเงินประเภทนั้นก็ได้

4. ให้ส่วนราชการบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคาร แล้วแต่กรณีภายในวันที่ได้รับเงินนั้น โดยให้แสดงให้ทราบว่า ได้รับเงินตามฎีกาใบเสร็จรับเงินหรือเอกสารอื่นเล่มใด เลขที่ใด จำนวนเงินเท่าใด

ในกรณีที่มีการรับเงิน ภายหลังกำหนดปิดบัญชีสำหรับวันนั้นแล้ว ก็ให้บันทึกการรับเงินนั้นในบัญชีในวันทำการถัดไป

เงินประเภทใดมีใบเสร็จรับเงินวันหนึ่ง ๆ หลายฉบับ จะรวมเงินประเภทนั้น ๆ ตามสำเนาใบเสร็จทุกฉบับ แล้วนำมาบันทึกรายการ ในบัญชีรายการเดียวกันก็ได้โดยให้แสดงให้ทราบว่ารับเงินตามใบเสร็จใด เลขที่เท่าใดถึงเลขที่ใด จำนวนเงินรวมรับทั้งสิ้นเท่าใดไว้ด้านหลังสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้าย

5. เมื่อสิ้นเวลารับเงิน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บ หรือรับชำระเงินนำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน และเอกสารอื่นที่ใช้ในการเก็บหรือรับชำระเงินทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นแล้วแต่กรณี

6. ให้ทำการตรวจสอบ จำนวนเงิน ที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บ และนำส่งกับหลักฐาน และรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด หรือ บัญชีเงินฝากธนาคารว่าถูกต้องครบถ้วน และลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย

กล่าวโดยสรุป คือ การรับเงินใด ๆ ก็ตาม จะต้องถือ ปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง และแนวปฏิบัติที่สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และระเบียบคำสั่งเหล่านี้ มักจะมีการปรับปรุงแก้ไขเสมอ จึงเป็นภาระหน้าที่อย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องติดตามศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานการเงินให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3.2.2 การจ่ายเงิน

สำหรับการจ่ายเงินที่สถานศึกษาได้รับนั้น มีหลักเกณฑ์ในการจ่าย ตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการเก็บรักษาเงิน และนำเงินส่งคลัง ของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2531 สรุปได้ดังนี้

1. การจ่ายเงิน ปกติให้จ่ายเป็นเช็คโดยตรงต่อเจ้าหน้าที่ หรือ ผู้รับเงินเว้นแต่มีความจำเป็นอาจจะจ่ายเป็นเงินสดก็ได้

2. การจ่ายเงิน จะจ่ายเงินได้ เฉพาะตามที่กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือมติ รัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง และผู้มีอำนาจได้อนุมัติให้จ่ายได้

3. การจ่ายเงิน จะต้องมียุทธศาสตร์การจ่าย ไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบซึ่งยุทธศาสตร์การจ่าย นอกจากใบสำคัญคู่จ่าย ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังแล้ว

ใบสำคัญคู่จ่าย ที่เป็นใบเสร็จรับเงิน ที่ผู้รับเงินออกให้ อย่างน้อย จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

1. ชื่อ สถานที่อยู่ หรือ ที่ทำการของผู้รับเงิน
2. วัน เดือน ปี ที่รับเงิน
3. รายการแสดงการรับเงินระบุว่าเป็นค่าอะไร
4. จำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร
5. ลายมือชื่อผู้รับเงิน

4. ให้ผู้จ่ายเงิน ประทับตรา จ่ายเงินแล้ว และลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายลงวัน เดือน ปี พร้อมทั้งมีชื่อผู้จ่ายด้วยตัวบรรจงกำกับไว้ในยุทธศาสตร์การจ่ายเงินทุกฉบับ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

5. ในการจ่ายเงินถ้าผู้มีสิทธิรับเงินไม่สามารถมารับเงินได้ด้วยตัวเอง จะมอบฉันทะให้ผู้อื่นรับเงินแทนเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้เบิกแล้วและแบบใบมอบฉันทะรับเงินให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด และถ้าเป็นการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ ในกรณีที่มีการโอนสิทธิเรียบร้อยแล้วให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

6. การจ่ายเงินรายใด ซึ่งตามลักษณะไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้รับเงินได้ จ่ายเงินทำใบรับรองการจ่ายเงินแทนได้ โดยบันทึกเหตุผลชี้แจงเหตุที่ไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินไว้เพื่อประกอบการพิจารณา

7. การจ่ายเงินต่อไปนี้ให้ผู้จ่ายทำใบรับรองการจ่ายเงินโดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล

1. การจ่ายเงินรายหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนไม่ถึง สิบบาท
2. การจ่ายเงินเป็นค่ารถ หรือ เรือนั่งรับจ้าง
3. การจ่ายเงินเป็นค่าโดยสารรถไฟ รถยนต์ประจำทาง หรือรถยนต์ประจำทาง

7. การแก้ไขหลักฐานการจ่าย ให้ใช้วิธีขีดฆ่า แล้วพิมพ์หรือเขียนใหม่ แล้วให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแหล่งที่มีการแก้ไข

8. ให้ส่วนราชการเก็บรักษาหลักฐานการจ่ายที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินยังไม่ได้ตรวจสอบไว้ในที่ปลอดภัย อย่าให้สูญหายหรือเสียหายได้ และเมื่อได้ตรวจสอบแล้วให้เก็บอย่างเอกสารธรรมดา

จากที่กล่าวมาในเรื่องของการจ่ายเงิน ผู้บริหารสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่การเงินจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังเพื่อให้การจ่ายเงินของสถานศึกษานั้นถูกต้องเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

3.2.3 การเก็บรักษาเงิน

การเก็บรักษาเงิน สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวงการคลังเรื่อง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ของส่วนราชการ พ.ศ.2520 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2531 สรุปได้ดังนี้

1. เงินที่สถานศึกษาได้รับ ให้หน้าฝากธนาคาร โดยถือปฏิบัติดังนี้
2. เงินรายรับทุกประเภท ให้หน้าฝากธนาคารในนามของสถานศึกษา
3. สถานศึกษาที่เบิกเงินตรงกับกองคลัง ให้นำเงินฝากธนาคารในนามสถานศึกษา ส่วนที่เกินอำนาจในการเก็บรักษา ให้หน้าฝากกองคลัง หรือ คลังจังหวัด
4. จัดให้มีตู้নিরภัยสำหรับเก็บรักษาเงินของทางราชการและ ตู้নিরภัยนั้นตั้งอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย มีกุญแจอย่างน้อย 2 ดอก แต่ละดอกมีลักษณะต่างกัน และให้กรรมการเก็บรักษาเงินเป็นผู้ถือกุญแจคนละดอก

5. การเก็บรักษาเงินคงเหลือ ให้มีกรรมการรักษาเงินที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างน้อย 3 คน ทำหน้าที่ตรวจสอบเงิน หรือหลักฐานอื่นแทนตัวเงิน ให้ตรงกับงบเงินคงเหลือและบัญชีเงินสดทุกสิ้นวันทำการ และลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐานทั้ง 3 คน

6. อำนาจในการเก็บรักษาเงินของหน่วยงานในสังกัด เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สป 1103 /2539 เรื่อง วงเงินสำรองจ่ายและวงเงินนำฝากธนาคารของส่วนราชการและสถานศึกษา

ในการเก็บรักษาเงินนั้น สรุปได้ว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน จะต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยยึดถือระเบียบ และคำสั่ง ของกระทรวงการคลัง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารการเงินของสถานศึกษา เป็นไปโดยถูกต้องสุจริต และมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ เพื่อที่จะได้นำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

3.3 การบัญชี

การบัญชี เป็นการควบคุม การรับ จ่ายเงินของสถานศึกษา ทุกวันที่มีการรับ-จ่ายเงินจะต้องมีบัญชีแสดงการรับจ่ายเงินประจำวัน ได้แก่ บัญชีเงินสด บัญชีแยกประเภท บัญชีเงินฝาก และรายงานการเงินคงเหลือประจำวัน ได้แก่ บัญชีเงินสด บัญชีแยกประเภท บัญชีเงินฝาก และรายงานการเงินคงเหลือประจำวัน ระบบบัญชีมีประโยชน์ในการบริหารการเงิน ดังที่ชาร์ มณีศรี (2527:172) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบบัญชี เป็นเครื่องช่วยควบคุมการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามขอบเขต ระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของทางราชการ เป็นเครื่องแสดงว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการรับ และเก็บรักษาตัวเงินได้ปฏิบัติหน้าที่ของตน ถูกต้อง ครบถ้วน หรือไม่ เป็นหลักบานให้ผู้ตรวจสอบบัญชี สามารถตรวจสอบรายการรับจ่ายเงินว่า เป็นไปโดยสุจริตและถูกต้อง ตัวเลขและข้อมูลต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้บริหารในการ วางแผนหรือโครงการดำเนินงานต่อไป

ระบบบัญชีของหน่วยงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบันทึกบัญชี ให้เป็นไปในแนวเดียวกัน สะดวกต่อการควบคุมเงินสดในความรับผิดชอบ นอกจากนั้น การบันทึกบัญชียังมี ประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้การปฏิบัติงานทางบัญชี เป็นไปตามหลักการบัญชีที่ดี และประหยัดเวลา
2. ทำให้สะดวกในการควบคุมและตรวจสอบ
3. ทำให้มีการแบ่งงานและความรับผิดชอบอย่างมีสัดส่วน
4. ทำให้สามารถพิสูจน์ความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

ตามที่ได้กล่าวแล้วว่า การปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเป็นแบบระบบงบประมาณ มุ่งเน้นผลงานกำหนดให้ทุกสถานศึกษาปรับเปลี่ยนนโยบายการบัญชี โดยจะใช้เกณฑ์คงค้าง หรือ เกณฑ์พึงรับพึงจ่าย (ACCRUAL BASIS) แทน เกณฑ์เงินสด โดยให้ถือปฏิบัติพร้อมกัน ทั่วประเทศภายในปีงบประมาณ 2547 สำหรับจังหวัดเพชรบูรณ์นั้นได้เริ่มทดลองถือปฏิบัติ ดำเนินการเป็นเวลา 1 เดือน ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นและจากการรายงานผลการดำเนินการ ทางบัญชีตามเกณฑ์เงินคงค้างของโรงเรียนบ้านลาดวิทยา (รายงานการดำเนินการตาม มาตรฐานทางการเงิน 7 มาตรฐาน. โรงเรียนบ้านลาดวิทยา.2545 : 138) พบปัญหาการ ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในระบบบัญชีตามเกณฑ์เงินคงค้าง

2. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทางการเงิน ไม่ได้จบการศึกษาด้านการบัญชีโดยเฉพาะ
3. ระเบียบทางราชการยังไม่เอื้อและสอดคล้องกับงบประมาณและระบบบัญชีแบบใหม่

4. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีชั่วโมงสอนมาก ทำให้ลงบัญชีไม่ทันเวลา

สำหรับข้อเสนอแนะ โรงเรียนบ้านลาดวิทยา เสนอแนะว่า ควรมีเจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาด้านบัญชีโดยตรง ควรมีการให้ความรู้ด้านบัญชีตามเกณฑ์เงินคงค้าง และควรมีระเบียบรองรับการดำเนินงานอย่างชัดเจน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในปัจจุบันทุกสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีก็ยังคงถือปฏิบัตินโยบายการบัญชีตามเกณฑ์เงินสดอยู่ เนื่องจากทุกสถานศึกษาจะมีปัญหาและอุปสรรคเช่นเดียวกับโรงเรียนบ้านลาดวิทยา

ฉะนั้น ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะขอยึดนโยบายการบัญชีของสถานศึกษาตามเกณฑ์เงินสด เพื่อให้ผลการวิจัยได้ผลที่ชัดเจนและถูกต้อง ซึ่งในการจัดทำบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะถือปฏิบัติตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 สรุปได้ดังนี้

1. สมุดบัญชี กำหนดให้มีเพียงเล่มเดียวคือ สมุดเงินสดแบบหลายช่อง ซึ่งสมุดเงินสดจะทำหน้าที่เป็นสมุดบันทึกรายการขั้นต้น และเป็นสมุดบันทึกรายการขั้นปลายด้วยพร้อมกัน สมุดเงินสดจะมีช่องสำหรับประเภทบัญชีเพียง 3 ประเภท คือ เงินงบประมาณ เงินรายได้แผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ

2. เอกสารประกอบรายการ คือ หลักฐานซึ่งแสดงการรับ หรือจ่ายเงินของหน่วยงานซึ่งถือเป็นเอกสารประกอบรายการบัญชีปกติได้แก่ คูณับใบเบิกเงิน เพื่อจ่ายในราชการ ดันข้าวหรือสำเนาใบเสร็จรับเงิน คูณับใบเบิกถอน คูณับใบนำฝาก ใบเบิกถอน ใบนำฝาก หลักฐานการจ่ายเงินเดือน หลักฐานการจ่ายค่าจ้าง หลักฐานการจ่ายค่าจ้าง หลักฐานการจ่ายเงินบำนาญและเบี้ยหวัด ใบเสร็จรับเงินบุคคลภายนอก และใบสำคัญรับเงิน

3. ทะเบียนต่าง ๆ ตามระบบบัญชีนี้ มีทะเบียนที่ใช้รวม 5 ประเภท คือ ทะเบียนคุมเงินงบประมาณ ทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดิน ทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ ทะเบียนคุมหลักฐานขอเบิก ทะเบียนคุมเอกสารแทนตัวเงิน

4. ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานการเงิน เสนอต่อกรมเจ้าสังกัดชุดหนึ่งและเก็บไว้เป็นหลักฐานที่หน่วยงานชุดหนึ่ง โดยรายงานดังกล่าวประกอบด้วย รายงานการเงินคงเหลือประจำวัน ณ วันสิ้นเดือน และ รายงานประเภทเงินคงเหลือ และ จะต้องจัดทำรายงานให้เสร็จภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

5. การบันทึกรายการเกี่ยวกับการเงิน เมื่อมีการรับ จ่ายเงิน ให้บันทึกรายละเอียดในสมุดเงินสดแล้วบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับเงินที่ได้รับแยกออกตามประเภทในสมุดเงินสด

แต่เมื่อมีการจ่ายเงินรองจ่ายตามใบสำคัญหรือให้ยืมเงินไปราชการ ไม่ต้องบันทึกในสมุดเงินสด และในทะเบียนคุมเงิน ให้ถือว่าใบสำคัญรองจ่ายหรือสัญญาการยืมเงินมีสภาพเท่ากับเงินสด แต่ให้บันทึกรายละเอียดไว้ในทะเบียนคุมเอกสารแทนตัวเงิน

สรุปเกี่ยวกับการบัญชี ได้กำหนดให้การบันทึกบัญชีของหน่วยงานย่อยทุกแห่งเป็นไปในแนวเดียวกัน เพื่อสะดวกต่อการควบคุมเงินในความรับผิดชอบ และเพื่อให้การทำรายงานของหน่วยงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง สะดวกและรวดเร็ว

3.4 การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติราชการต่าง ๆ ของส่วนราชการเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารการเงินและการบัญชี การบริหารพัสดุและทรัพย์สินและการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของทางราชการที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย

การตรวจสอบ โดยผู้ตรวจสอบภายใน มีขอบเขตการดำเนินการตรวจสอบดังนี้ (กรมบัญชีกลาง. 2526 : 2-3)

1. ตรวจสอบด้านการรับเงิน และบัญชีในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การก่องหน้ผูกพัน การจ่ายเงิน เงินยืมและเงินสำรองจ่าย การลงบัญชีและการจัดทำทะเบียนต่าง ๆ การทำรายงานการเงินเสนอผู้บังคับบัญชา การพัสดุครุภัณฑ์ และอื่น ๆ ตามแต่หัวหน้าส่วนราชการจะมอบหมาย ว่าได้ดำเนินการไปอย่างถูกต้องตามคำสั่งระเบียบ ข้อบังคับ หรือ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องหรือไม่

2. ตรวจสอบด้านการปฏิบัติงานเฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับ จ่ายเงินว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ ในด้านการปฏิบัติ เกี่ยวกับการขอเบิกหวัด บำเหน็จ บำนาญ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกค่าชดใช้ ในกรณี ที่ ทรัพย์สินของทางราชการสูญหาย หรือเสียหาย การติดตามจัดเก็บเงินค่าภาษีอากร เป็นต้น

หน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

1. วินิจฉัยความเหมาะสม ของวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ในทางการเงิน และบัญชีว่ามีลักษณะการควบคุมภายในที่ดี

2. สอบทานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเงินว่า ได้ดำเนินการอย่างถูกต้อง ตามคำสั่ง ระเบียบข้อบังคับ หรือกฎหมายโดยมิชักช้า และเป็นไปโดยประหยัด

3. พิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูลและตัวเลข และดำเนินการวิเคราะห์

4. สืบสวนและเสนอแนะ วิธีป้องกันเกี่ยวกับการรั่วไหล และหรือการทุจริตในทรัพย์สินหรือรายรับต่าง ๆ ของทางราชการ

5. ประสานงานกับผู้ตรวจสอบภายนอก (ส.ต.ง.)

6. ปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ เช่น อบรม แนะนำผู้ปฏิบัติงานทางด้านการเงินและการบัญชีสอบทานการใช้จ่ายพาหนะของทางราชการ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ว่าเป็นไปโดยรวดเร็วภายในกำหนดเวลาที่มีหรือไม่เป็นต้น

นอกจากนั้น บัณฑิต เฟื่องฟู (2527 : 9) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในไว้ดังนี้

1. ตรวจสอบและประเมินผล การควบคุมด้านบัญชีและการเงิน และการควบคุมด้านการปฏิบัติงาน
2. พิจารณาว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน และวิธีปฏิบัติที่กำหนดไว้หรือไม่
3. พิจารณาว่าได้มีการควบคุมทรัพย์สินต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อป้องกันการสูญเสียต่าง ๆ เพียงใด
4. พิจารณาว่าข้อมูลทางบัญชีของหน่วยงานเป็นที่เชื่อถือได้เพียงใด
5. ประเมินผลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน

ดังนั้นการตรวจสอบภายใน ย่อมหมายถึง การตรวจสอบบัญชี การประเมินผล การตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายและการตรวจสอบการควบคุมต่าง ๆ ด้วยแล้วจึงเสนอแนะให้ผู้บริหารแก้ไขข้อบกพร่อง ลดการสิ้นเปลือง ดังนั้น ผู้ตรวจสอบภายในจึงเป็นส่วนหนึ่งของผู้บริหาร แนะนำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนี้คู่มือการจัดทํบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ.2515 ยังได้กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานย่อยดำเนินการในการตรวจสอบดังนี้

1. ทุกสิ้นวันทำการให้ตรวจนับเงินสด และ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเอกสารแทนตัวเงินให้ถูกต้อง ตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน กับ ยอดเงินคงเหลือในสมุดเงินสดและลงลายมือชื่อรับรองในรายงานดังกล่าว
2. ทุกสิ้นเดือนให้ทำการตรวจสอบ ความถูกต้อง ของยอดเงินคงเหลือตามใบเบิกเงินเพื่อจ่ายในราชการ ในทะเบียนคุมเงินงบประมาณ กับยอดคงเหลือช่องเงินงบประมาณในสมุดเงินสด
3. ทุกสิ้นเดือนให้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ของยอดเงินคงเหลือของเงินรายได้แผ่นดินแต่ละประเภทในทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ รวมกันจะมียอดคงเหลือเท่ากับยอดคงเหลือช่อง เงินนอกงบประมาณ ในสมุดเงินสด
4. ทุกสิ้นเดือนให้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ของยอดคงเหลือเงินนอกงบประมาณแต่ละประเภทในทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ รวมกันจะมียอดคงเหลือเท่ากับยอดคงเหลือช่อง เงินนอกงบประมาณ ในสมุดเงินสด

5. ควบคุมดูแลการเบิกเงินงบประมาณตามลำดับหลักฐานขอเบิก ในทะเบียนคุมหลักฐานขอเบิก

6. ตรวจสอบการรับเงิน ในสมุดคู่มือเบิกเงินเพื่อจ่ายในราชการทุกครั้ง ที่มีการเบิกรับเงินงบประมาณจากส่วนราชการผู้เบิกซึ่งเป็นเจ้าสังกัดด้วย

สรุปได้ว่า ในการควบคุมดูแลการตรวจสอบภายใน การบริหารการเงินของสถานศึกษานั้น เป็นภาระหน้าที่ของ ผู้บริหารที่จะต้องกระทำ เพื่อเป็นการประเมินผลว่า การรับ-จ่าย การทำบัญชี การเก็บรักษาเงิน เป็นไปตามกฎระเบียบคำสั่ง และแนวปฏิบัติหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข และเป็นแนวทางในการบริหารการเงินของสถานศึกษาในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินมีอยู่บ้าง แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งของงานธุรการ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาซึ่งกล่าวถึง เรื่องของการเงินในลักษณะที่เป็นการศึกษาถึงบทบาทของผู้บริหาร ผู้วิจัยจึงขอนำมากล่าวเพียงบางส่วนดังนี้

พิษณุ สุจริตธรรม (2518 : 145-153) ได้ศึกษาเรื่อง งานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาระดับพื้นฐานในภาคเหนือ พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาระดับพื้นฐานในภาคเหนือ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทั้งในด้านระเบียบการเงิน การพัสดุ การจัดเก็บเอกสารทางราชการ นอกจากนั้นทางโรงเรียนยังจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเพื่อให้ครูได้ทราบ และยังได้เสนอแนะ ว่าโรงเรียนควรมีบุคลากรที่มีความรู้ด้านธุรการเพื่อทำงานทางธุรการ และให้มีการประชาสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ

จันทร์ณี สงวนนาม (2518 : 170-181) ศึกษาเรื่องงานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคกลางพบว่าโรงเรียนประถมศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ที่ปฏิบัติงานธุรการค่อนข้างดีไม่ค่อยมีปัญหา และมากกว่าร้อยละ 30 ที่ปฏิบัติงานธุรการยังไม่ดีนัก และมีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่บ้าง ปัญหาเหล่านั้นได้แก่

1. ปัญหาการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงาน เช่น เครื่องพิมพ์ดีด ตู้เก็บเอกสาร
2. ปัญหาครูฝ่ายวิชาการ มาปฏิบัติงานธุรการด้วย ทำให้งานธุรการและงานวิชาการมีคุณภาพไม่ดี

3. ปัญหาครูทางด้านธุรการไม่เข้าใจในงานธุรการดีพอ เนื่องจากไม่ได้รับการอบรมความรู้ในด้านนี้ ส่วนใหญ่จะปฏิบัติไปตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย และศึกษาหาความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

สุรัชย์ ชินโย (2519 : 89-90) ศึกษาเรื่องงานบริหารการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 10 พบว่า การบริหารงานด้านธุรการการเงิน โดยเฉพาะด้านการเงินปรากฏว่าระเบียบการเงินของกระทรวงที่ได้กำหนดให้โรงเรียนปฏิบัตินั้นเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะ การเบิก-ถอน เงินบำรุงการศึกษาที่ไม่คล่องตัว เสียเวลาในการเบิกจ่ายมากและมีอำนาจถือเงินสดในมือได้จำนวนเล็กน้อย เมื่อจะถอนแต่ละครั้งต้องเสนอถึงจังหวัด ทำให้เสียเวลา

สัญญา สุพันธ์ (2519 : 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานธุรการการเงินและบัญชี เป็นงานที่ต้องปฏิบัติมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติ มีขั้นตอน และเอกสาร ที่เกี่ยวข้องตามระบบราชการเพื่อให้ถือปฏิบัติให้ถูกต้องโดยเคร่งครัด ถ้ามีข้อบกพร่อง อาจมีความผิดตามกฎหมาย นอกจากนี้ยังพบว่า งานธุรการการเงินและบัญชีไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้านมาปฏิบัติงาน

อนันต์ บำรุงไทย (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความเสมอภาคของการลงทุนทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตการศึกษา 7 พบว่าเงินนอกงบประมาณ ประเภทเงินบำรุงการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความเสมอภาคในการลงทุนทางการศึกษามากขึ้น เพราะเป็นเงินที่ได้มา จากนักเรียนในอัตราเดียวกันทั่วประเทศ

วรินทร์า วัชรสิงห์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานธุรการและการเงินของโรงเรียนสาธิตระดับประถม ในกรุงเทพมหานคร พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับ เรื่อง บุคลิกลักษณะของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านการเงินมีมาก ทำให้ไม่มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบบัญชีรับจ่ายเงินบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ไม่คล่องตัวเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

จิตราภรณ์ ไยศิลป์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรณ์ : การศึกษาเฉพาะกรณี พบว่า ด้านการวางแผนเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนไม่สามารถหารายได้ จากแหล่งอื่นมาเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษา และไม่สามารถจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้ตามกำหนดเวลา เพราะฐานะทางเศรษฐกิจไม่อำนวย นอกจากนี้ โรงเรียนไม่มีการวางแผน การใช้เงินบำรุงการศึกษาในระยะยาว แต่มีการวางแผนการใช้เงินบำรุงการศึกษาในระยะสั้น โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ทางด้านการอำนวยการเงินบำรุงการศึกษา ยึดแนวปฏิบัติของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่ได้กำหนดมาตรการในการควบคุมติดตามให้มีการปฏิบัติตามระเบียบ

ส่วนด้านการควบคุมและการประเมินผล ผู้บริหารเป็นผู้ควบคุมหรืออาจจะแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในโรงเรียนขึ้น แต่ไม่กำหนดขอบข่ายในการตรวจสอบและไม่ได้แต่งตั้งบุคลากรให้ทำหน้าที่ในการประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษาโดยเฉพาะ

เจียร ทองนุ่น (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้างานธุรการการเงิน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้าธุรการและการเงิน พบว่า มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้างานธุรการและการเงินโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินทุกด้าน ของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสิทธิ์ จันทรดา (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า โรงเรียนประสบปัญหา การบริหารโรงเรียนอย่างมากในด้านวิชาการ การเงินและพัสดุ และงานบุคลากร

ภาวณี กนต์สุข (2534 : 184-185) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 3 พบว่า ปัญหาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาตามทัศนะของ ผู้บริหารกับเจ้าหน้าที่การเงินมีปัญหาโดยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อยคือ การจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา การควบคุมดูแลการตรวจสอบเงินบำรุงการศึกษา การเก็บรักษาเงินบำรุงการศึกษา การรับเงินบำรุงการศึกษาและการทำบัญชีเงินบำรุงการศึกษา การเก็บรักษาเงินบำรุงการศึกษา การรับเงินบำรุงการศึกษาและการทำบัญชีเงินบำรุงการศึกษา ปัญหาการบริหารเงินบำรุงการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน กับ เจ้าหน้าที่การเงินที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันถ้าพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา การเก็บรักษาเงินบำรุงการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ระดับปัญหาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน กับเจ้าหน้าที่การเงินโดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน ถ้าพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า ด้านการจ่ายเงินบำรุงการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ปทุมพร วรดิพงษ์ (2539 :124) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานการเงินของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า การบริหารงานการเงิน ตามความคิดเห็นของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้งโดยส่วนรวมและรายด้าน ปรากฏอยู่ในระดับสูง การบริหารงานการเงินตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การเงิน โดยส่วนรวมและรายด้านปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารงานการเงินตามความคิดเห็นของผู้บริหารเรียงลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ ด้านการบัญชี ด้านการรับจ่าย และเก็บรักษาเงิน ด้านการงบประมาณ และด้านการตรวจสอบภายใน การบริหารงานการเงินตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การเงินเรียงลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ ด้านการบัญชี ด้านการงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน และด้านการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการบริหารงานการเงินของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน พบว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการงบประมาณ ด้านการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน ด้านการบัญชีและด้านการตรวจสอบภายใน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากสภาพของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารงานการเงินเป็นเรื่องที่มีปัญหาในการดำเนินการมากมาย และผู้บริหารมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสนใจศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ เพราะแม้ว่าบางครั้งการดำเนินการทางการเงินจะทำได้ด้วยความสุจริต แต่ถ้าผิดระเบียบปฏิบัติก็อาจจะผิดวินัยและถูกลงโทษได้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นให้หมดไป เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมาย
2. การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. การกำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรสำหรับเก็บข้อมูล จำนวน 75 คน จำแนกดังนี้

1. ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน
 2. ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน
 3. ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 15 คน
- รวมทั้งสิ้น 75 คน

2. การเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 4 ด้าน คือ ด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ด้านการบัญชีและด้านการตรวจสอบภายใน เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความสำคัญเป็น 5 ระดับ คือ

- ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด
- ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
- ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
- ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
- ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการงบประมาณ ด้านการรับ จ่ายและเก็บรักษาเงิน ด้านการบัญชี และด้านการตรวจสอบภายใน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้าทั้ง 4 ด้าน
3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปใน 4 ด้าน
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 40 คน ระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม 2546 ได้ทั้งหมด 35 ข้อ
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95
8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลักษณะของเครื่องมือ โดยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำไปขอความร่วมมือการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมาย โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 75 คน ระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม – 23 สิงหาคม 2546

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้ว ซึ่งเก็บข้อมูลได้ครบตามจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ นำมาคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม

4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติและทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences) ดังนี้

- 1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ
- 1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษาใน 4 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย เฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายการให้คะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษาตามตัวแปรเพศและประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน โดยใช้สถิติ t-test และเปรียบเทียบตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกันทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของ LSD(Least Significant Difference)

2. รวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษาของผู้บริหาร โดยนำแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์คำตอบในรูปของความถี่และค่าร้อยละ

5. สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 35)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มเป้าหมาย

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มเป้าหมาย

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด	
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์แอลฟา (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 98-99)

$$\alpha = \frac{N}{N - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระ
จากกันโดยใช้การทดสอบค่าที(t-test for independent samples) โดยใช้สูตร
(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2 + \left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน t – distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

3.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
	MS_b	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองภายในกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

3.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม กรณีพบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป มีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของ LSD(Least Significant Difference) ใช้สูตร(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 324)

$$qFH = \frac{c_1 \bar{x}_1 + c_2 \bar{x}_2}{\sqrt{\left[MS_E \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\} 12 \right]}}$$

เมื่อ	qFH	แทน	ค่าสถิติของการแจกแจงชนิดหนึ่ง
	$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2
	N_1, N_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่ 1 และ 2
	C	แทน	น้ำหนักหรือสัมประสิทธิ์ Orthogonal Contrasts
	MS_E	แทน	Mean Square Error

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล ตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- N = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
- S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- t = ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
- F = ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
- df = ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
- SS = ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Square)
- MS = ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Mean Square)
- * = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษา ด้านการบัญชี ด้านการตรวจสอบภายใน และรวมทุกด้าน
- ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษา ด้านการบัญชี ด้านการตรวจสอบภายใน และรวมทุกด้าน

จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษา ด้านการบัญชี ด้านการตรวจสอบภายใน และรวมทุกด้าน โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	51	68.00
1.2 หญิง	24	32.00
รวม	75	100.00
2. ขนาดของสถานศึกษา		
2.1 สถานศึกษาขนาดใหญ่	11	14.67
2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง	44	58.67
2.3 สถานศึกษาขนาดเล็ก	20	26.66
รวม	75	100.00
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
3.1 น้อยกว่า 10 ปี	7	9.34
3.2 10 – 20 ปี	22	29.33
3.2 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	46	61.33
รวม	75	100.00
4. ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน		
4.1 เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้	48	64.00
4.2 ไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้	27	36.00
รวม	75	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 51 คน คิดเป็น ร้อยละ 68.00 ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง 44 คน คิดเป็นร้อยละ 58.67 มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 61.33 และเคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษา ด้านการบัญชี ด้านการตรวจสอบภายใน และรวมทุกด้าน ดังตาราง 2 - 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็นด้วย
1. ด้านการงบประมาณ	3.92	0.67	มาก
2. ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน	3.86	0.56	มาก
3. ด้านการบัญชี	4.39	0.49	มาก
4. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.33	0.61	มาก
รวม	4.13	0.48	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็นด้วย
ด้านการงบประมาณ			
1. วิธีการดำเนินการในการตั้งงบประมาณ รายจ่ายประจำปีมีวิธีการปฏิบัติอย่างมีเหตุผล	3.84	0.89	มาก
2. วิธีการดำเนินการในการตั้งงบประมาณ รายจ่ายประจำปีสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ระดับโรงเรียน	3.91	0.86	มาก
3. สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของ โรงเรียนเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงตลอด เวลา มีความไม่แน่นอน คาดการณ์ได้ยาก โรงเรียนจึงต้องตอบสนองสภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนแปลงให้ได้ด้วยวิธีการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน(SWOT Analysis)	3.75	0.72	มาก
4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (SWOT Analysis) เป็นกระบวนการประมวล สรุปชี้ชัดถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ของโรงเรียน	3.93	0.78	มาก
5. การจัดวางทิศทางของโรงเรียนเพื่อพัฒนาไปสู่ ความสำเร็จนั้นจะต้องตอบคำถามว่า “What to be? What to do? How? And For whom?” (โรงเรียนของเราจะเป็นอะไรใน อนาคต เราจะทำอะไร/อย่างไร เพื่อให้บรรลุ สิ่งที่จะเป็นและใครจะได้รับประโยชน์จากเรา) ให้ได้	3.97	0.75	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็นด้วย
6. การกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นการสร้างชุดทางเลือกในการดำเนินงานของโรงเรียนในช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการปฏิบัติงาน	3.97	0.80	มาก
7. การจัดทำโครงสร้างแผนงานของโรงเรียนควรสอดคล้องกับกรอบกลยุทธ์ระดับโรงเรียน	4.03	0.82	มาก
8. การจัดโครงการของโรงเรียนควรสอดคล้องกับกรอบกลยุทธ์ระดับโรงเรียน	4.03	0.75	มาก
9. การจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะเวลาปานกลางที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้มั่นใจว่าหากมีการตัดสินใจเพิ่มหรือลดงบประมาณในแต่ละปี การตัดสินใจดังกล่าวยังคงสอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบายการคลังระยะปานกลาง	3.83	0.84	มาก
รวม	3.92	0.67	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็นด้วย
ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน			
1. เงินงบประมาณที่ได้รับ สอดคล้องและเป็นไปตามแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียน	3.65	0.91	มาก
2. การยกเว้นการเก็บเงินบำรุงการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 ทำให้โรงเรียนขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ	3.92	0.93	มาก
3. เงินชดเชยเงินบำรุงการศึกษาที่สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการบริหารงาน	4.07	0.64	มาก
4. การใช้จ่ายเงินสอดคล้องและเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี	3.67	0.76	มาก
5. การใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องและเป็นไปตามกรอบประมาณการระยะปานกลาง	3.76	0.75	มาก
6. การกำหนดระเบียบวิธีในการใช้จ่ายเงินตามแผนมีความชัดเจนและเหมาะสม	3.85	0.73	มาก
7. การควบคุมการใช้จ่ายเงินตามแผนเป็นไปอย่างรัดกุมและเคร่งครัด	3.87	0.79	มาก
8. การสรุปและประเมินผลการใช้จ่ายเงินตามแผนจะเป็นตัวชี้วัดถึงคุณภาพการบริหารการเงินของสถานศึกษา	4.07	0.79	มาก
รวม	3.86	0.56	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบัญชี โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็นด้วย
ด้านการบัญชี			
1. การบันทึกบัญชีการรับจ่ายเงินต่าง ๆ ต้องจัดทำให้เป็นปัจจุบัน	4.41	0.74	มาก
2. ควรจัดให้มีการตรวจสอบเอกสารการรับและจ่ายเงินกับบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	4.40	0.62	มาก
3. การเก็บรักษาบัญชีควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ	4.57	0.57	มากที่สุด
4. การเก็บรักษาหลักฐานการรับจ่ายควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ	4.60	0.57	มากที่สุด
5. ข้อมูลทางการเงินบัญชีเป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจหาแหล่งเงินทุนได้อย่างถูกต้อง	4.33	0.68	มาก
6. ข้อมูลทางการเงินบัญชีเป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารจัดสรรเงินทุนได้อย่างถูกต้อง	4.35	0.63	มาก
7. ข้อมูลทางการเงินบัญชีเป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดนโยบายทางการเงินได้อย่างถูกต้อง	4.35	0.67	มาก
8. รายงานทางการเงินเปรียบเสมือนหน้าต่างหัวใจ ทำให้ผู้บริหารและบุคคลภายนอกเข้าใจฐานะและความสามารถในการแสวงหากำไร	4.13	0.81	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็นด้วย
9. ผลสรุปและรายงานทางการเงินจะช่วยให้ฝ่ายบริหารตัดสินใจกำหนดนโยบายการใช้ จ่ายเงินของสถานศึกษาให้ได้รับผลตอบแทน สูงสุด	4.39	0.73	มาก
รวม	4.39	0.49	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการบัญชี โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเก็บรักษาหลักฐานการรับจ่ายควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอและ การเก็บรักษาบัญชีควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็นด้วย
ด้านการตรวจสอบภายใน			
1. โรงเรียนควรจัดระบบตรวจสอบภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในเพื่อให้คำปรึกษาและรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียน	4.35	0.76	มาก
2. การตรวจสอบภายในเป็นกลไกที่สำคัญในการควบคุมการบริหารงบประมาณ	4.45	0.72	มาก
3. การตรวจสอบภายในเป็นพื้นฐานที่สำคัญในเรื่องการวางแผน ตัดสินใจควบคุมและติดตามผลการดำเนินงาน	4.31	0.68	มาก
4. การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินเป็นการสร้างความมั่นใจว่าข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องเชื่อถือได้	4.39	0.71	มาก
5. การตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีเป็นการสร้างความมั่นใจว่า ข้อมูลที่บันทึกในบัญชีรายงานทะเบียน และเอกสารต่าง ๆ	4.40	0.74	มาก
6. การตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับพัสดุและทรัพย์สินเป็นการดูแลป้องกันทรัพย์สินให้มีความถูกต้องและสามารถสอบทานได้	4.43	0.70	มาก
7. การตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อให้ทราบผลที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด เป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่อย่างไร	4.20	0.70	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็นด้วย
8. การตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อให้ทราบว่ากระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงานได้รับผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด เป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร	4.21	0.72	มาก
9. การติดตามผลและประเมินผลการตรวจสอบ ภายในเป็นส่วนช่วยสนับสนุนให้การบริหารปฏิบัติงาน รวมทั้งการบริหารแผนงานงาน โครงการของหน่วยงานเป็นไปในลักษณะมุ่งเน้นผลสำเร็จในภาพรวมมากยิ่งขึ้น	4.27	0.70	มาก
รวม	4.33	0.61	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้าน การตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษา ด้านการบัญชี ด้านการตรวจสอบภายใน และรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน ดังแสดงในตารางที่ 7 - 14

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
เพศ

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงิน ในสถานศึกษา	ชาย (N = 51)		หญิง (N = 24)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการงบประมาณ	3.88	0.73	4.00	0.50	-0.75	0.45
2.ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน	3.84	0.62	3.90	0.41	-0.48	0.64
3. ด้านการบัญชี	4.37	0.52	4.45	0.43	-0.68	0.50
4. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.34	0.59	4.31	0.68	0.18	0.86
รวม	4.11	0.51	4.17	0.43	-0.50	0.62

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงิน
ในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
ขนาดของสถานศึกษา

ความคิดเห็นต่อการบริหาร การเงินในสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.27	2.14	5.39**	0.01
	ภายในกลุ่ม	72	28.56	0.40		
	รวม	74	32.83			
2. ด้านการรับ-จ่ายและ เก็บรักษาเงิน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.11	1.56	5.55**	0.01
	ภายในกลุ่ม	72	20.22	0.28		
	รวม	74	23.33			
3. ด้านการบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	2	1.45	0.72	3.13*	0.05
	ภายในกลุ่ม	72	16.63	0.23		
	รวม	74	18.08			
4. ด้านการตรวจสอบภายใน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	0.64	0.53
	ภายในกลุ่ม	72	27.44	0.38		
	รวม	74	27.93			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.26	0.63	2.88	0.06
	ภายในกลุ่ม	72	15.83	0.22		
	รวม	74	17.09			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหารที่สังกัดขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น
ต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ ยกเว้นด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินและด้านการบัญชี แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีของ LSD ปรากฏผลดังตาราง 9-11

ตาราง 9 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการงบประมาณ โดยวิธีของ LSD จำแนกขนาดของสถานศึกษา

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงิน ในสถานศึกษา		สถานศึกษา ขนาดเล็ก	สถานศึกษา ขนาดกลาง	สถานศึกษา ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$	3.54	4.01	4.23
สถานศึกษาขนาดเล็ก	3.54	-	0.47**	0.69**
สถานศึกษาขนาดกลาง	4.01	-	-	0.22
สถานศึกษาขนาดใหญ่	4.23	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง เห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษามากกว่า ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน โดยวิธีของ LSD จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงิน ในสถานศึกษา	$\bar{X}$	สถานศึกษา ขนาดเล็ก 3.52	สถานศึกษา ขนาดใหญ่ 3.98	สถานศึกษา ขนาดกลาง 3.98
สถานศึกษาขนาดเล็ก	3.52	-	0.46*	0.46**
สถานศึกษาขนาดใหญ่	3.98	-	-	0.00
สถานศึกษาขนาดกลาง	3.98	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ เห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษามากกว่า ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบัญชี โดยวิธีของ LSD จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงิน ในสถานศึกษา		สถานศึกษา ขนาดใหญ่	สถานศึกษา ขนาดเล็ก	สถานศึกษา ขนาดกลาง
	$\bar{X}$	4.18	4.26	4.51
สถานศึกษาขนาดใหญ่	4.18	-	0.08	0.33*
สถานศึกษาขนาดเล็ก	4.26	-	-	0.25
สถานศึกษาขนาดกลาง	4.51	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง เห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษามากกว่า ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.18	0.59	1.34	0.27
	ภายในกลุ่ม	72	31.65	0.44		
	รวม	74	32.83			
2. ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	1.32	0.27
	ภายในกลุ่ม	72	22.51	0.31		
	รวม	74	23.33			
3. ด้านการบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.05	0.22	0.80
	ภายในกลุ่ม	72	17.97	0.25		
	รวม	74	18.08			
4. ด้านการตรวจสอบภายใน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.17	0.00	1.00
	ภายในกลุ่ม	72	27.92	0.39		
	รวม	74	27.95			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.24	0.12	0.52	0.60
	ภายในกลุ่ม	72	16.85	0.23		
	รวม	74	17.09			

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน

ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงิน ในสถานศึกษา	เคย (N = 48)		ไม่เคย (N = 27)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการงบประมาณ	4.05	0.56	3.69	0.78	2.34*	0.02
2.ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน	3.95	0.51	3.69	0.62	1.97*	0.05
3. ด้านการบัญชี	4.43	0.44	4.33	0.59	0.83	0.41
4. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.33	0.59	4.35	0.66	-0.13	0.90
รวม	4.19	0.43	4.01	0.54	1.54	0.13

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้บริหารที่เคยและไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการงบประมาณและด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษา ด้านการบัญชี ด้านการตรวจสอบภายใน และรวมทุกด้าน โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปความถี่ประกอบความเรียง ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการงบประมาณ	
1. การอนุมัติงบประมาณการใช้จ่ายเงินควรเป็นไปตามแผนโครงการ	2
2. รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการใช้งาน	4
3. งบประมาณไม่เพียงพอ ควรเพิ่มเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เต็มที่	6
4. สถานศึกษาควรใช้จ่ายงบประมาณตามความสำคัญ	2
5. การจัดสรรงบประมาณรายหัวให้นักเรียน ควรเท่ากันทั่วประเทศ	1
6. เงินอุดหนุนจากส่วนกลางล่าช้า	1
7. ควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันกับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	1
8. ควรจัดสรรงบประมาณเป็นก่อนแล้วให้สถานศึกษาบริหารเอง	1
ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน	
1. ควรให้สถานศึกษามีอำนาจในการใช้จ่ายเงิน	3
2. ไม่ควรให้ครูผู้สอนทำหน้าที่รับ-จ่ายเงิน	2
3. ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน	2
4. การเบิกเงินที่ฝากไว้ที่คลังจังหวัด มีหลายขั้นตอนทำให้โรงเรียนได้รับเงินล่าช้าบางครั้ง	1
5. การจัดสรรเงินชดเชยควรจัดสรรให้เหมาะสมกับรายจ่ายของโรงเรียน	3
ด้านการบัญชี	
1. ควรจัดผู้ที่มีความรู้ด้านบัญชีมารับผิดชอบด้านบัญชีโดยตรง	7
2. ควรจัดการอบรมการจัดทำบัญชีให้กับผู้ที่ต้องรับผิดชอบ	3
3. ควรมีการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับงานบัญชี เพื่อช่วยให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน	1

ตาราง 14 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการตรวจสอบภายใน	
1. ควรให้ผู้ที่มีความรู้และความชำนาญเป็นผู้ตรวจสอบภายใน	3
2. ควรมีการจัดอบรมระบบการควบคุมภายในโรงเรียน	3
3. ควรมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ	8
4. ควรมีการจัดทีมงานที่มีประสิทธิภาพเป็นผู้ตรวจสอบ	1

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติมดังนี้

1. ด้านการงบประมาณ ผู้บริหารเห็นว่า งบประมาณไม่เพียงพอ ควรเพิ่มเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เต็มที่ รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการใช้งาน การอนุมัติงบประมาณการใช้จ่ายเงินควรเป็นไปตามแผนโครงการและสถานศึกษาควรใช้จ่ายงบประมาณตามความสำคัญ

2. ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ผู้บริหารเห็นว่า ควรให้สถานศึกษามีอำนาจในการใช้จ่ายเงิน การจัดสรรเงินชดเชยควรจัดสรรให้เหมาะสมกับรายจ่ายของโรงเรียน ไม่ควรให้ครูผู้สอนทำหน้าที่รับ-จ่ายเงินและ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน

3. ด้านการบัญชี ผู้บริหารเห็นว่า ควรจัดผู้ที่มีความรู้ด้านบัญชีมารับผิดชอบด้านบัญชีโดยตรง ควรจัดการอบรมการจัดทำบัญชีให้กับผู้ที่ต้องรับผิดชอบและควรมีการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับงานบัญชี เพื่อช่วยให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน

4. ด้านการตรวจสอบภายใน ผู้บริหารเห็นว่า ควรมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ควรให้ผู้ที่มีความรู้และความชำนาญเป็นผู้ตรวจสอบภายในและควรมีการจัดอบรมระบบการควบคุมภายในโรงเรียน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านดังต่อไปนี้ คือ ด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินและด้านการตรวจสอบภายใน จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน เพื่อจะนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข วิธีการปฏิบัติงานในด้านการบริหารการเงินในสถานศึกษาให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข วิธีการปฏิบัติในด้านการบริหารการเงิน เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัว ในการบริหารงาน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นดังนี้

1. ช่วยให้ทราบถึงขอบข่ายของงานที่ถูกต้อง ในด้านการเงินของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเอาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานการเงินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2546 เฉพาะจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 15 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 75 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน
 - 3.2 ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารจากโรงเรียนขนาดกลาง 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน
 - 3.3 ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารจากโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน จำนวน 15 คน
- รวมทั้งสิ้น 75 คน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีสมมติฐานในการค้นคว้าดังนี้

- 1. ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา แตกต่างกัน
- 2. ผู้บริหารที่สังกัดขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา แตกต่างกัน
- 3. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา แตกต่างกัน
- 4. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงินแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหารของสถานศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 ทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 75 ฉบับ ระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม – 23 สิงหาคม 2546 ได้คืนมา 75 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 4 ด้าน คือ ด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ด้านการบัญชีและด้านการตรวจสอบภายใน เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความสำคัญเป็น 5 ระดับ คือ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ด้านการบัญชี และด้านการตรวจสอบภายใน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย เฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายการให้คะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา ตามตัวแปรเพศและประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน โดยใช้สถิติ t-test และเปรียบเทียบตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติ ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

4. รวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษาของผู้บริหาร โดยนำแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์คำตอบในรูปของความถี่และค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง 44 คน คิดเป็นร้อยละ 58.67 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 61.33 และเคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00

2. ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านการงบประมาณ ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการบัญชี ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการบัญชี โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเก็บรักษาหลักฐานการรับจ่ายควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอและการเก็บรักษาบัญชีควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการตรวจสอบภายใน ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา ในด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ด้านการบัญชีและการตรวจสอบภายใน จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน ปรากฏผลดังนี้

3.1 ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ผู้บริหารที่สังกัดขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและด้านการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินและด้านการบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ละ .05 ตามลำดับ โดยผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง เห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการงบประมาณ มากกว่าผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ เห็นด้วยกับ

การบริหารการเงินในสถานศึกษาด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน มากกว่าผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษานขนาดกลาง เห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษาด้านการบัญชี มากกว่าผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษานขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ผู้บริหารที่เคยและไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวม ด้านการบัญชีและด้านการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการงบประมาณและด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

1. ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลดังนี้

1.1 ด้านการงบประมาณ ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษาด้านการงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าการบริหารการเงินในสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินอยู่แล้ว โดยต้องมีการดำเนินการในการตั้งงบประมาณ ดำเนินการตามแผนที่ตั้งงบประมาณ โดยการตั้งงบประมาณต้องตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและให้คุ้มค่าและได้ประโยชน์สูงสุด ดังคำกล่าวของประพัฒน์ ศิริรัตน์ธารง (2521 : 1) กล่าวว่า การงบประมาณเป็นหัวใจของการบริหารการเงินส่วนหนึ่ง การงบประมาณเป็นการเขียนแผนการปฏิบัติงาน เพื่อประมาณการว่าจะใช้จ่าย ในการปฏิบัติเท่าใด มีที่มาของเงินอย่างไร ชารี มณีศรี(2527 : 63) กล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องบริหารเงินโดยใช้ความรอบคอบ ดังนั้นผู้ที่บริหารการเงินต้องมีความรู้ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ตลอดจนศึกษาระเบียบแบบแผนและแนวทางปฏิบัติ จึงจะทำให้การดำเนินการในหน่วยงานมีความคล่องตัวและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับการงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ใช้หลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน(Performance Based Budgeting : PBB) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545:1) โดยต้องดำเนินการการบริหารการเงินให้เข้าสู่มาตรฐาน 7 ประการ ตามข้อกำหนดของสำนักงานงบประมาณโดยทุกหน่วยงานจะได้รับอิสระในการบริหารการเงิน โดยสามารถนำงบประมาณไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานนำมาใช้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2545 ผู้บริหารจึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอด

คล่องกับ ปทุมพร กรรติพงศ์ (2539:124) พบว่า การบริหารการเงินของสถานศึกษา ตามความเห็นของผู้บริหาร ด้านงบประมาณอยู่ในระดับสูง

1.2 ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่า การบริหารการเงินในสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน ในด้านการรับ-จ่าย และเก็บรักษาเงินอย่างเคร่งครัด โดยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องปฏิบัติตามระเบียบการคลังว่าด้วยเรื่องการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2531 ว่าด้วยการรับจ่ายเก็บรักษาเงินอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังคำกล่าวของประพัฒน์ ศิริรัตน์ธำรง(2521 : 1) กล่าวว่าการรับจ่ายและการเก็บรักษาเงิน เป็นหัวใจของการบริหารการเงินในสถานศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินของฝ่ายบริหาร (พนัส สิมะเสถียร, อารี วิไลวรรณ และอรุณี อย่างธารา. 2528 : 124-125) กล่าวว่า เพื่อป้องกันการทุจริต หรือยักยอกเงินหรือทรัพย์สิน จึงต้องให้มีการปฏิบัติงานที่รัดกุมและเหมาะสมและป้องกันการจ่ายเงินที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นการประหยัด รวมทั้งป้องกันการใช้จ่ายเงินผิดกฎหมาย ชารี มณีศรี (2527:63) กล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ความรอบคอบในการบริหารการเงินในสถานศึกษา และต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา จึงจะทำให้การดำเนินการใน สถานศึกษามีความคล่องตัว และการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ชีรวุฒิ ประทุมพรรัตน์ (2529 : 128-129) กล่าวว่าหลักการบริหารธุรการและการเงินต้องอาศัยหลักความถูกต้อง หลักความถูกต้อง หลักการประหยัด หลักประโยชน์ และสิ่งสำคัญ หลักเปิดเผยและไว้วางใจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปทุมพร กรรติพงศ์ (2539 : 124) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการเงินในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง

1.3 ด้านการบัญชี ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการบัญชี โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ การเก็บรักษาหลักฐานการรับจ่าย ควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอและการเก็บรักษาบัญชีควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ ผู้บริหารเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญในการเก็บรักษาหลักฐานการรับจ่าย และการเก็บรักษาบัญชี ว่าควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ อันเนื่องมาจากการบัญชี เป็นการควบคุม การรับ-จ่ายเงินของสถานศึกษา ทุกวันสถานศึกษา จะต้องมีการรับจ่าย และจะต้องมีการแสดงบัญชี ประจำวันด้วย ดังนั้นระบบบัญชี จึงมีประโยชน์ในการบริหารการเงิน ดัง ชารี มณีศรี (2527 : 172) กล่าวว่า ระบบบัญชี เป็นเครื่องช่วย ควบคุมการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามขอบเขต ระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของทางราชการเป็นเครื่องหมายแสดงว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ ในการรับและเก็บรักษาตัวเงิน ปฏิบัติหน้าที่

ของตนถูกต้องครบถ้วน เป็นหลักฐานให้ผู้ตรวจสอบบัญชี สามารถ ตรวจสอบรายการรับจ่าย เงินเป็นไปโดยสุจริตและถูกต้อง ตัวเลขและข้อมูลต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารในการวางแผน โครงการดำเนินการต่อไป อีกทั้ง ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2529 : 128-129) กล่าวว่า หลักการบริหารราชการและการเงินต้องอาศัยหลักความถูกต้อง หลักความถูกต้อง หลักการประหยัด หลักประโยชน์ และสิ่งสำคัญ หลักเปิดเผยและไว้วางใจได้ และพนัส สิมะเสถียร, อารี วิไลวรรณ และอรุณี อย่างธรา(2528 :124-125) กล่าวว่า การบริหารการเงินในสถานศึกษาเพื่อป้องกันการทุจริต หรือยักยอกเงินหรือทรัพย์สิน จึงต้องให้มีการปฏิบัติงานที่รัดกุมและเหมาะสมและป้องกันการจ่ายเงินที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นการประหยัด รวมทั้งป้องกันการใช้จ่ายเงินผิดกฎหมาย

1.4 ด้านการตรวจสอบภายใน ผู้บริหารเห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญของการตรวจสอบภายใน เกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา จึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังคำกล่าวของ กิติมา ปรีดีลภ (2522 : 225) ว่าการตรวจสอบทางการเงินของส่วนราชการเป็นวิธีการที่สำคัญในการควบคุมและบริหารการเงินให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นทุกหน่วยงานจะต้องมีการตรวจสอบด้านการเงินทั้งการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบโดยหน่วยงานภายนอก เพื่อช่วยในการปรับปรุงแก้ไขให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ อีกทั้ง พนัส สิมะเสถียร, อารี วิไลวรรณ และอรุณี อย่างธรา(2528 : 124-125) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการบริหารการเงินโดยการตรวจสอบภายใน เพื่อป้องกันการทุจริตหรือยักยอกเงินหรือทรัพย์สิน ป้องกันการใช้จ่ายเงินเกินวงเงินงบประมาณรายจ่าย ป้องกันการใช้จ่ายเงินผิดกฎหมายและป้องกันการปฏิบัติงานที่ผิดไปจากระเบียบแบบแผน ดังนั้นการตรวจสอบภายใน จึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบต้องมีวินัย มีความเหมาะสม มีลักษณะการควบคุมภายในที่ดี สอบสวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจถึงกระบวนการต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา ในด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน ด้านการบัญชีและการตรวจสอบภายใน จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน พบว่า ผู้บริหารที่มีเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และ ข้อที่ 3 ผู้บริหารที่สังกัดขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและด้านการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ส่วนด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินและด้านการบัญชี แตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ละ .05 ตามลำดับ เป็นไปตามสมมติฐานข้อ ที่ 2 ผู้บริหารที่เคยและไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวม การบัญชีและการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ส่วนด้านการงบประมาณและด้านการรับ-จ่าย และเก็บรักษาเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารทั้งชายและหญิงเห็นถึงความสำคัญในการบริหารการเงินในสถานศึกษาเหมือน ๆ กันว่า จะต้องมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเคร่งครัดอยู่แล้ว ดังคำกล่าวของ กิติมา ปรีดิolk (2522 : 68 - 70) กล่าวว่า หลักการบริหารการเงินในสถานศึกษาผู้บริหารทุกระดับ ไม่ว่าเพศชายหรือหญิง จะต้องคำนึงถึงหลักสารัตถประโยชน์ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด หลักแห่งความเพียงพอ คือ ต้องพยายามใช้เงินที่มีอยู่หรือสรรหามาอย่างเพียงพอ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ในการบริหารเงินที่มั่นคง อีกทั้งใช้หลักเอกภาพในการบริหารงานคลั่งทั่วไป โดยแยกรายการต่าง ๆ ออกจากกันและรวมไว้เป็นหมวดหมู่เดียวกันให้เป็นเอกภาพทางการเงิน เพื่อให้มีลักษณะสอดคล้องกับการบริหารการคลังของรัฐ รวมถึงใช้หลักแห่งความสมดุลย์ คือการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจโดยรวม มีการจัดสรรเงินอย่างเป็นธรรม พิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม ปฏิบัติไปในทางเดียวกัน สิ่งสำคัญต้องใช้หลักความถูกต้อง กับความเป็นจริงโดยมีลักษณะเปิดเผย สามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ได้ตลอดเวลาและทุกรายการ พันธ์ สิมะเสถียร, อารี วิไลวรรณ และอรุณี อย่างธรา. 2528 :124-125) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินเพื่อป้องกันการทุจริตหรือยกยอกเงินหรือทรัพย์สิน ป้องกันการใช้จ่ายเงินเกินวงเงินงบประมาณรายจ่าย ป้องกันการใช้จ่ายเงินผิดกฎหมายและป้องกันการปฏิบัติงานที่ผิดไปจากระเบียบแบบแผน ดังนั้นการตรวจสอบภายใน จึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบต้องมีวินัยจ้ยความเหมาะสม มีลักษณะการควบคุมภายในที่ดี สอบสวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจถึงกระบวนการต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2.2 ผู้บริหารที่สังกัดขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการงบประมาณ ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินและด้านการบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ โดยผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง เห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการงบประมาณ มากกว่าผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ เห็นด้วยกับ

การบริหารการเงินในสถานศึกษาด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงินมากกว่า ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษานาขนาดกลาง เห็นด้วยกับการบริหารการเงินในสถานศึกษาด้านการบัญชีมากกว่า ผู้บริหารที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษานาขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่บริหารงานขนาดของสถานศึกษาต่างกัน ได้รับวงเงินงบประมาณแตกต่างกันออกไป มากน้อยขึ้นอยู่กับความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เขียนโครงการของงบประมาณ ผู้บริหารที่สังกัดสถานศึกษานาขนาดกลางและใหญ่ จะมีการบริหารการเงินเป็นระบบ แบ่งงานให้กับผู้ที่รับผิดชอบ ปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ในขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็ก จะมีผู้ที่รับผิดชอบในการทำงานจำนวนน้อย ทำให้รับผิดชอบงานมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจียร ทองนุ่น (2532 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี กันต์สุม (2534:184-185) พบว่า ผู้บริหารที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา การเก็บรักษาเงินบำรุงการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับปทุมพร กรรติพงศ์ (2539 : 124) พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการตรวจสอบภายในผู้บริหารที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างก็มีความคิดเห็นโดยรวมและด้านการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญ ในการตรวจสอบภายในเหมือน ๆ กัน จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญในการบริหารการเงินของสถานศึกษาเหมือน ๆ กัน จึงมีความคิดเห็นว่าการบริหารการเงินในสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ผู้บริหารเห็นว่า การบริหารการเงินในสถานศึกษาจะต้องยึดหลักการบริหารการเงินดังคำกล่าวของธีรวุฒิ ประทุมพนรัตน์ (2529 : 128-129) กล่าวว่า หลักการบริหารธุรการและการเงินต้องอาศัยหลักความถูกต้อง หลักความถูกต้อง หลักการประหยัด หลักประโยชน์ และสิ่งสำคัญ หลักเปิดเผยและไว้วางใจได้และพนัส สิมะเสถียร, อารี วิไลวรรณ และอรุณี อย่างธรา. 2528 :124-125) กล่าวว่า การบริหารการเงินนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการทุจริตหรือยักยอกเงินหรือทรัพย์สิน ป้องกันการใช้จ่ายเงินเกินวงเงินงบประมาณรายจ่าย ป้องกันการใช้จ่ายเงินผิดกฎหมายและป้องกันการปฏิบัติงานที่ผิดไปจากระเบียบแบบแผน ดังนั้นการตรวจสอบภายใน จึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบต้องมีวินัย มีความเหมาะสม มีลักษณะการควบคุมภายในที่ดี สอบสวนการปฏิบัติงานที่

เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจถึงกระบวนการต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ผู้บริหารมีความคิดเห็นเหมือน ๆ กัน

2.4 ผู้บริหารที่เคยและไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา ด้านการงบประมาณและด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารที่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ทางการเงินจะเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารการเงินของสถานศึกษาได้เข้าใจถึงความสำคัญที่จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบการบริหารเงินราชการแผ่นดินอย่างเคร่งครัด ว่ามีผลต่อสถานศึกษาอย่างไร จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป ดังนั้นผู้บริหารที่มีความเข้าใจในเรื่องการบริหารการเงินในสถานศึกษาจะยึดหลักการบริหารการเงิน ดังคำกล่าวของปรีดีปก (2522 : 68-70) กล่าวว่า หลักการบริหารการเงินในสถานศึกษาผู้บริหาร จะคำนึงถึงหลักสารัตถประโยชน์ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด หลักแห่งความเพียงพอ คือต้องพยายามใช้เงินที่มีอยู่หรือสรรหาอย่างเพียงพอ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ในการบริหารเงินที่มั่นคง อีกทั้งใช้หลักเอกภาพในการบริหารงานคลั่งทั่วไป โดยแยกรายการต่าง ๆ ออกจากกันและรวมไว้เป็นหมวดหมู่เดียวกันให้เป็นเอกภาพทางการเงิน เพื่อให้มีลักษณะสอดคล้องกับการบริหารการคลังของรัฐ รวมถึงใช้หลักแห่งความสมดุลง คือการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจโดยรวม มีการจัดสรรเงินอย่างเป็นธรรม พิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม ปฏิบัติไปในทางเดียวกัน สิ่งสำคัญต้องใช้หลักความถูกต้อง กับความเป็นจริงโดยมีลักษณะเปิดเผย สามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ได้ตลอดเวลาและทุกรายการ พันธ์ สิมะเสถียร, อารี วิไลวรรณ และอรุณี อย่างธรา. 2528 :124-125) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินเพื่อป้องกันการทุจริตหรือยกยอกเงินหรือทรัพย์สิน ป้องกันการใช้จ่ายเงินเกินวงเงินงบประมาณรายจ่าย ป้องกันการใช้จ่ายเงินผิดกฎหมายและป้องกันการปฏิบัติงานที่ผิดไปจากระเบียบแบบแผน ดังนั้นการตรวจสอบภายในจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบต้องมีวินัยจรรยาบรรณเหมาะสม มีลักษณะการควบคุมภายในที่ดี สอบสวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้บริหารที่มีความเข้าใจถึงกระบวนการต่าง ๆ อย่างถูกต้อง จะปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ พบว่า การบริหารการเงินในสถานศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการที่ชัดเจนและถูกต้อง ให้งานและปฏิบัติให้ถูกต้อง เช่นนี้ตลอดไป และปฏิบัติให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป จะทำให้การบริหารการเงินในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการหรือผู้ที่มีความรู้ด้านบัญชีมากำกับดูแลในโรงเรียน โดยเฉพาะให้ชัดเจน
2. ควรมีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
3. การเก็บรักษาบัญชีควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ
4. การเก็บรักษาหลักฐานการรับจ่ายควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดความสะดวกสำหรับครูที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกัน
2. ควรศึกษาปัญหาจากการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี ของเจ้าหน้าที่การเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอื่น ๆ ว่ามีปัญหาการปฏิบัติงานอย่างไร เพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมบัญชีกลาง, กระทรวงการคลัง. (2544). ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544.
- กรมบัญชีกลาง, กระทรวงการคลัง. (2545). ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2545
- กรมบัญชีกลาง, กระทรวงการคลัง. (2543). คู่มือการปฏิบัติงานการเงินในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาสำหรับหัวหน้าสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่การเงิน พ.ศ. 2543.
- กรมบัญชีกลาง, กระทรวงการคลัง. (2544). คู่มือการตรวจสอบภายในสำหรับส่วนราชการ พ.ศ. 2544.
- การคลัง, กระทรวง. ประมวลระเบียบและมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับส่วนราชการ. กรุงเทพฯ : กระทรวงการคลัง. ม.ป.ป.
- การคลัง, กระทรวง.(2538). การบริหารงานการเงินและพัสดุสำหรับสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ เค.พี. พรินต์.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2545). ประกาศแนวปฏิบัติการบริหารจัดการเขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษาตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.
- กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). ระเบียบเงินนอกงบประมาณ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). สวัสดิการกองคลัง. การบริหารงานการเงิน บัญชีและพัสดุ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ เค.พี.พรินต์.
- กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.(2545). การตรวจสอบภายในตามแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน.
- กิติมา ปริติลล: (2522). การเงินโรงเรียนหลักการและแนวปฏิบัติ. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- , (2522). การบริหารการเงินโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. รายงานประจำปีการบริหารงานบุคลากร สำหรับ ข้าราชการครู - ปีงบประมาณ 2535. กรุงเทพฯ : บ. เซษฐ์สตูดิโอแอนด์กราฟฟิกส์ ไซน์ จก. ม.ป.ป.
- จันทราณี สงวนนาม. (2518). งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ พ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.

- จิตราภรณ์ ไยศิลป์. (2530). การศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
จังหวัดเพชรบูรณ์ : การศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- เจียร ทองนุ่น. (2532). การศึกษาปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา. อัดสำเนา.
- เจริญ เจษฎาวัลย์. (2535). การตรวจสอบการบริหาร. กรุงเทพฯ : บริษัท พอดี จำกัด.
- ชารี มณีศรี. (2524). การบริหารงานธุรการโรงเรียน. ชลบุรี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ชารี มณีศรี. (2525). การเงินโรงเรียน. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2527). การเงินโรงเรียน. กรุงเทพฯ : บุรพาสาน.
- _____. (2527). การบริหารงานธุรการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2533). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
เจริญผล.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต
การพิมพ์.
- ดุขฎิ ภาชนะพรรณ. (2533). ปัญหาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหาร
โรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานการเงินโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 7. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. อัดสำเนา.
- ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2530). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2519). องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์และคนอื่น ๆ. (2530). การบริหารและการนิเทศการศึกษา. สงขลา : เทม
การพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุขลย์. (2527). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์อเนกศิลป์.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2522). การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. พิษณุโลก :
แผนกเอกสารการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- _____. (2523). หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
พิมพ์เนต.

- นํ้าภา หน่อสุวรรณ. (2533). การบริหารการเงินของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. กรุงเทพฯ. อัดสำเนา.
- บันลือ เฟื่องฟุ้ง. (2527). “ผู้ตรวจสอบภายในส่วนราชการคืออะไร, “กรมบัญชีกลาง.25 (3) : พฤษภาคม – มิถุนายน 2527.
- ประพัฒน์ ศิริรัตน์ธำรงค์. (2521). การบัญชีรัฐบาล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์.
- ปทุมพร วรวิพิงค์. (2539). การบริหารการเงินของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- พนัส หันนาทินทร์. (2529). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- _____. (2529). หลักการบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พินิจ หนูเกตุ. (2534). การศึกษาปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- พิษณุ สุจริตธรรม. (2516). งานบริหารการศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์. (2529). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- ไพศาล ชัยมงคล. (2517). งบประมาณแผ่นดิน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ . อัดสำเนา.
- ภาวิณี กันต์สุข. (2534). การศึกษาปัญหาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ภิญโญ สาร. (2523). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศ.ส. การพิมพ์.
- _____. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- เมธี บิลันธนานนท์. (2525). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร.
- รุ่ง พูลสวัสดิ์. (2527). หลักการบริหารการศึกษาในโรงเรียน. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. อัดสำเนา.
- โรงเรียนบ้านลาดวิทยา. (2545). รายงานการดำเนินงานมาตรฐานทางการเงินตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน 7 ด้าน. เพชรบุรี.
- โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา. (2545). รายงานการดำเนินงานมาตรฐานทางการเงินตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน 7 ด้าน. เพชรบุรี.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วรินทรา วัชรสิงห์. (2524). การบริหารงานธุรการและการเงินโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2525). ธุรกิจการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- _____. (2529). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- _____. (2530). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- _____. (2537). รายงานประจำปี 2536. กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2538). รายงานประจำปี 2537. กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สมคิด จุมทอง. (2528). ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สมบัติ เทศน้อย. (2527). ปัญหาการบริหารงานในกองธุรการวิทยาเขตที่สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมบูรณ์ พรรณาภพ. (2521). หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บรรณกิจ.
- สมยศ นาวิการ. (2522). การบริหาร. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- สัญญา สุรพันธ์. (2519). งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สุรพันธ์ ยันต์ทอง. (2526). การบริหารโรงเรียน : เทคนิค. ลพบุรี : วิทยาลัยครูเทพสตรี.
- _____. (2526). การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุทธิสารการพิมพ์.
- _____. (2529). การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์สุทธิสารการพิมพ์.
- หวน พิณรุพันธ์. (2528). การบริหารโรงเรียน : กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อนันต์ บำรุงไทย. (2522). ความเสมอภาคของการลงทุนทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. อัดสำเนา.

อุทัย หิรัญโต. (2525). เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

_____. (2531). หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2528). หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการ
ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนัก
งานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ
ศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอให้ท่านโปรดตอบตามความคิดเห็นของท่านและโปรดกรุณาตอบให้ครบทุก
ข้อ ผู้วิจัยจะนำคำตอบของท่านไปวิเคราะห์เกี่ยวกับงานศึกษาวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

(นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์)
ผู้ศึกษาวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 1.

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1.1 (.....) ชาย

1.2 (.....) หญิง

2. ขนาดของสถานศึกษา

2.1 (.....) สถานศึกษาขนาดใหญ่

2.2 (.....) สถานศึกษาขนาดกลาง

2.3 (.....) สถานศึกษาขนาดเล็ก

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1 (.....) น้อยกว่า 10 ปี

3.2 (.....) 10 - 20 ปี

3.3 (.....) มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

4. ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน

4.1 (.....) เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน

4.2 (.....) ไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเงิน

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และพิจารณาคำถามเกี่ยวกับงานด้าน
การเงินของหน่วยงานของท่านว่าท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงใน
ช่องทางขวามือ โดยกำหนดค่าดังนี้

ระดับ 1	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด
ระดับ 2	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
ระดับ 3	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 4	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
ระดับ 5	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการงบประมาณ</u>					
1.	วิธีการดำเนินการในการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีวิธีการปฏิบัติอย่างมีเหตุผล					
2.	วิธีการดำเนินการในการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียน					
3.	สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน เคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีความไม่ แน่นอน คาดการณ์ได้ยาก โรงเรียนจึงต้องตอบสนอง สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงให้ได้ด้วยวิธีการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน(SWOT Analysis)					
4.	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน(SWOT Analysis) เป็นกระบวนการประมวลสรุปชี้ชัดถึงวิสัย ทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน					
5.	การจัดวางทิศทางของโรงเรียนเพื่อพัฒนาไปสู่ความ สำเร็จนั้นจะต้องตอบคำถามว่า “What to be? What to do? How? And For whom?” (โรงเรียนของเราจะ เป็นอะไรในอนาคต เราจะทำอะไร/อย่างไร เพื่อให้ บรรลุสิ่งที่จะเป็นและใครจะได้รับประโยชน์จากเรา)ให้ ได้					
6.	การกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นการสร้างชุดทาง เลือกในการดำเนินงานของโรงเรียนในช่วงเวลาที่ กำหนด เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้า ประสงค์ของโรงเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพการปฏิบัติงาน					
7.	การจัดทำโครงสร้างแผนงานของโรงเรียนควรสอดคล้อง กับกรอบกลยุทธ์ระดับโรงเรียน					
8.	การจัดโครงการของโรงเรียนควรสอดคล้องกับกรอบ กลยุทธ์ระดับโรงเรียน					

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9.	การจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะเวลาปานกลางที่มีประสิทธิภาพจะช่วยทำให้มั่นใจว่าหากมีการตัดสินใจเพิ่มหรือลดงบประมาณในแต่ละปี การตัดสินใจดังกล่าวยังคงสอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบาย การคลังระยะปานกลาง					
10.	ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน เงินงบประมาณที่ได้รับ สอดคล้องและเป็นไปตามแผนกลยุทธ์ระดับโรงเรียน					
11.	การยกเว้นการเก็บเงินบำรุงการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 ทำให้โรงเรียนขาดความ คล่องตัวในการบริหารจัดการ					
12.	เงินอุดหนุนเงินบำรุงการศึกษาที่สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการบริหารงาน					
13.	การใช้จ่ายเงินสอดคล้องและเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
14.	การใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องและเป็นไปตามกรอบประมาณการระยะปานกลาง					
15.	การกำหนดระเบียบวิธีในการใช้จ่ายเงินตามแผนมีความชัดเจนและเหมาะสม					
16.	การควบคุมการใช้จ่ายเงินตามแผนเป็นไปอย่างรัดกุมและเคร่งครัด					
17.	การสรุปและประเมินผลการใช้จ่ายเงินตามแผนจะเป็นตัวชี้วัดถึงคุณภาพการบริหารการเงินของสถานศึกษา					
18.	ด้านการบัญชี การบันทึกบัญชีการรับจ่ายเงินต่าง ๆ ต้องจัดทำให้เป็นปัจจุบัน					
19.	ควรจัดให้มีการตรวจสอบเอกสารการรับและจ่ายเงินกับบัญชีอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
20.	การเก็บรักษาบัญชีควรจัดทำให้เป็นมาตรฐานและ พร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ					
21.	การเก็บรักษาหลักฐานการรับจ่ายควรจัดทำให้เป็น มาตรฐานและพร้อมให้การตรวจสอบได้เสมอ					
22.	ข้อมูลทางการเงินบัญชีเป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ ผู้บริหารตัดสินใจหาแหล่งเงินทุนได้อย่างถูกต้อง					
23.	ข้อมูลทางการเงินบัญชีเป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ ผู้บริหารจัดสรรเงินทุนได้อย่างถูกต้อง					
24.	ข้อมูลทางการเงินบัญชีเป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ ผู้บริหารกำหนดนโยบายทางการเงินได้อย่างถูกต้อง					
25.	รายงานทางการเงินเปรียบเสมือนหน้าต่าง หัวใจ ทำให้ผู้บริหารและบุคคลภายนอก เข้าใจฐานะและ ความสามารถในการแสวงหากำไร					
26.	ผลสรุปและรายงานทางการเงินจะช่วยให้ ฝ่ายบริหาร ตัดสินใจกำหนดนโยบายการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษา ให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด					
27.	ด้านการตรวจสอบภายใน โรงเรียนควรจัดระบบตรวจสอบภายในให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารจัดการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบภายในเพื่อให้ คำปรึกษาและรายงานผล การดำเนินงานของโรงเรียน					
28.	การตรวจสอบภายในเป็นกลไกที่สำคัญใน การควบคุม การบริหารงบประมาณ					
29.	การตรวจสอบภายในเป็นพื้นฐานที่สำคัญในเรื่องการ วางแผน ตัดสินใจควบคุมและติดตามผลการดำเนินงาน					
30.	การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินเป็นการสร้างความมั่น ใจว่าข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องเชื่อถือได้					

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31.	การตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีเป็นการสร้างความมั่นใจว่า ข้อมูลที่บันทึกในบัญชีรายงาน ทะเบียนและเอกสารต่าง ๆ					
32.	การตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับพัสดุและทรัพย์สินเป็นการดูแลป้องกันทรัพย์สินให้มีความถูกต้องและสามารถสอบทานได้					
33.	การตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อให้ทราบผลที่เกิดจากการดำเนินงานได้รับผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ประหยัด เป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่อย่างไร					
34.	การตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อให้ทราบว่ากระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงานได้รับผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ประหยัด เป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่อย่างไร					
35.	การติดตามผลและประเมินผลการตรวจสอบภายในเป็นส่วนช่วยสนับสนุนให้การปฏิบัติงาน รวมทั้งการบริหารแผนงาน/งาน โครงการของหน่วยงานเป็นไปในลักษณะมุ่งเน้นผลสำเร็จในภาพรวมมากยิ่งขึ้น					

ตอนที่ 3. ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการบริหารการเงินในสถานศึกษา

1. ด้านการงบประมาณ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

2. ด้านการรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน

- 1.....
- 2.....
- 3.....

3. ด้านการบัญชี

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

4. ด้านการตรวจสอบภายใน

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

ขอขอบคุณผู้ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค
หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ทม 1012/ 54 54

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบางจานวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ถิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตออกรายการวิทยุ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมานุสรณ์ เพชรบุรี

ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ถิฏฐกร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตออกรายการวิทยุ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ เพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่เกี่ยวข้องการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่เกี่ยวข้องการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่าง เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

ที่ ทม 1012/ 5457

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอลาความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าช้างวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์กิติคุณกร ชุทธิพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สิริจตุกร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ไปเก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 คอ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการ รอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยให้อาจารย์ถิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขออนุมัติขออนุมัติเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ถิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าเต็งวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์กัญญากร ชุรินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

ที่ กม 1012/ 54 63

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฬามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกวามอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฬามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภวรรณ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

ที่ ทบ 1012/ 54 64

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งกระงานวิชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ถิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกวามอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาชะรอยพิทยาคม

ถึงที่ส่งมาแล้ว แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาระดับพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมีอาจารย์กัญญากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาระดับพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกวามอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาย้อยวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส หุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ถิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกวามอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส หุ่มสวัสดิ์ ใช้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

10 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท้าวพรราชประชาสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฬามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์ศุภจิตา อรุณทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฬามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภทรณ์ นวณนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

ที่ กม 1012/ 54 ๕8

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขออนุมัติการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคอนคาวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียน คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารการเงินในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติการวิจัย ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ล้อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 01-4345102

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาวจุฑามาส พุ่มสวัสดิ์
วันเดือนปีเกิด	13 เมษายน 2507
สถานที่เกิด	23/3 หมู่ 5 ต. บ้านปรก อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนโหนดหลวงวิทยา อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2526	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
พ.ศ.2529	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
พ.ศ.2532	บริหารธุรกิจบัณฑิต(บธ.บ.) การจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ.2547	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) ธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ